

ORKUSTOFNUN
Vatnsorkudeild

**BLÖNDUVIRKJUN
JARÐFRÆÐIRANNSÓKNIR 1982
STÍFLUSVÆÐI OG SKURÐLEIÐIR
Águst Guðmundsson**

**VIÐAUKI: AURBURÐUR Í BLÖNDU
Snorri Zóphóníasson**

OS-83017/VOD-10 B

Mars 1983

ORKUSTOFNUN
GRENSÁSVEGI 9, 108 REYKJAVÍK

SKILAGREIN

**BLÖNDUVIRKJUN
JARÐFRÆÐIRANNSÓKNIR 1982
STÍFLUSVÆÐI OG SKURÐLEIÐIR
Ágúst Guðmundsson**

**VIÐAUKI: AURBURÐUR Í BLÖNDU
Snorri Zóphóníasson**

OS-83017/VOD-10 B

Mars 1983

Dags.

1983-03-24

Dags.

Tilv. vor

VOD/ 330/631/34-83

Tilv. yðar

Landsvirkjun
 Háaleitisbraut 68
 108 Reykjavík

Meðfylgjandi skilagrein um rannsóknir vegna fyrirhugaðrar Blönduvirkjunar er unnin fyrir Rafmagnsveitur Ríkisins og Landsvirkjun samkvæmt verksamningi undirrituðum af Rafmagnsveitum Ríkisins sem verkkaupa og Orkustofnun sem verksala hinn 17. ágúst 1982. Landsvirkjun tók við sem verkkaupi í október 1982 er samningur þar að lútandi tók gildi á milli Ríkisstjórnar Íslands og Landsvirkjunar.

Í þessari skilagrein eru raktar rannsóknir Orkustofnunar sumarið 1982 á væntanlegum stífluaðgerðum og skurðleiðum fyrirhugaðrar Blönduvirkjunar. Rannsóknirnar fólust að mestu leyti í jarðborunum sem miðuðu að því að kanna jarðög á skurðleiðum og stíflustæðum. Lýst er jarðfræðilegum aðstæðum á fyrrgreindum stöðum og er það sem hér er vitað, aðallega viðbót við það sem áður hefur verið birt í skýrslu Orkustofnunar: Blönduvirkjun, jarðfræðirannsóknir I, almenn jarðfræði og mannvirkjajaráðfræði sem gefin var út í september 1982. Þá fylgir með tafla yfir staðsetningar allra kjarnahola sem boraðar hafa verið vegna Blönduvirkjunar og einnig tafla yfir jarðvatnsmælingar í þessum holum.

Í viðauka með þessari skilagrein ritar Snorri Zóphóniasson um aurburð og aurburðarmælingar í Blöndu fram til ársins 1980.

Virðingarfyllst,

Haukur Tómasson
 Haukur Tómasson

Ágúst Guðmundsson
 Ágúst Guðmundsson

EFNISYFIRLIT

	Els.
1 INNGANGUR.....	7
2 STÍFLUST ÆI VID GILSÁ (INNTAKSLÓN)	
3 SKURÐLEID FRÁ INNTAKSLÓNI AÐ INNTAKI Á EIDSSTADARUNGU....	16
4 SKURÐLEID Á MILLI AUSTARA-FRIDHUNDARVATNS OG ELDJÁRNSSTADAFLÁR.....	18
5 SÉRSTAKUP VIRKJUNARKOSTUR Á VEITULEID Á MILLI AUSTARA-FRIDHUNDARVATNS OG ELDJÁRNSSTADAFLÁR.....	27
6 STÍFLUST ÆI VID SNALATJÖRN OG SKURÐLEID FRÁ SNALATJÖRN AÐ AUSTARA-FRIDHUNDARVATNI.....	28
7 STÍFLUST ÆI VID KOLKUHÓL.....	34
8 STÍFLUST ÆI VID REFTJARNABUNGU.....	40
8.1 Botnrásargóng í Reftjarnabungu, austan Blöndu.....	40
8.2 Botnrásarskurður og bergþéttung á vesturbakka Blöndu.....	45
8.3 Sprungumælingar í jökulbergi við Sandá.....	46
TÖFLUR.....	53
HEIMILDASKRÁ.....	56
VIDAUKİ: AURBUPOUR Í BLÖNDU.....	57

TÖFLUSKRÁ

1 Kjarnaholur við Blöndu. Staðsetning, hæð og dýpi.....	53
2 Loftborsholur 1962. Staðsetning, hæð og dýpi.....	54
3 Grunnvatnsmælingar í borholum.....	55

MYNDASKRÁ

Bls.

1	Blönduvirkjun. Yfirlitskort yfir rannsóknarsvæni og þverskurðarmyndir.....	9
2	Stíflustæði við Gilsá og skurðleið að inntaki. Staðsetningakort. Reitur 3.7.....	11
3	Stíflustæði við Gilsá og skurðleið að inntaki, þversnið og langsnið jarðlaga. A-A' og A -A'	13
4	Skurðleið á milli Austara-Friðmundarvatns og Eldjárnsstaðaflár, nyrsti hluti. Staðsetningakort. Reitur 3.8...	19
5	Skurðleið á milli Austara-Friðmundarvatns og Eldjárnsstaðaflár, mið hluti. Staðsetningakort. Reitur 3.9.....	21
6	Skurðleið á milli Austara-Friðmundarvatns og Eldjárnsstaðaflár, syðsti hluti. Staðsetningakort. Reitur 3.10..	23
7	Skurðleið á milli Austara-Friðmundarvatns og Eldjárnsstaðaflár. Langsnið jarðlaga V-V.....	25
8	Sérstakur virkjunarkostur á milli Austara-Friðmundarvatns og Eldjárnsstaðaflár. Langsnið jarðlaga Ö-Ö.....	29
9	Stíflustæði við Smalatjörn og skurðleið að Austara-Friðmundarvatni. Staðsetningakort. Reitur 3.12..	31
10	Skurðleið frá Smalatjörn að Austara-Friðmundarvatni. Langsnið K-K.....	33
11	Stíflustæði við Kolkuhól. Staðsetningakort. Reitur 3.26.	35
12	Stíflustæði við Kolkuhól og skurðleið að Þristiklu. Þversnið og langsnið jarðlaga M-M og N-N.....	39
13	Stíflustæði við Reftjarnabungu. Staðsetningakort. Reitur 3.28.....	41
14	Stíflustæði við Reftjarnabungu. Þversnið og langsnið jarðlaga. R-R.....	43
15	Borholusnið, kjarnaholur BV-23, BV-23A og BV-25.....	47
16	Borholusnið, kjarnaholur BV-28, BV-29, BV-30 og BV-31...	48
17	Borholusnið, kjarnaholur LÉ-1 til LÉ-6.....	49
18	Borholusnið, loftborsholur LV-34 til LV-42.....	50
19	Borholusnið, iðsmygilsholur (Loftborsholur) SK-1 til SK-6.....	51
20	Borholusnið, höggsmygilsholur (Borróholur) SB-1 til SB-7.....	52

1 INNGANGUR

Í þessari skilagrein er fjallað um þær rannsóknir sem Orkustofnun gerði á stíflustæðum og skurðleiðum fyrirhugaðrar Blönduvirkjunar sumarið 1982. Þessar rannsóknir eru eingöngu viðbætur við fyrri rannsóknir og hvergi var unnið utan áður rannsakaðra svæða, en þeim hefur verið lýst í skýrslu Orkustofnunar frá í sept. 1982: "Blönduvirkjun Jarðfræðirannsóknir I. Almenn jarðfræði og mannvirkjajarðfræði", OS82090/VOD14.

Unnið var á stíflustæðum og skurðleiðum, frá inntaki á Eiðsstaðabungu, að stíflum við miðlunarlón. Á mynd 1 er yfirlitskort yfir stíflustæðin og skurðleiðirnar, sama mynd og notuð var í skýrslu OS82090/VOD14 og í þessari skilagrein er notað sama reitanúmer fyrir einstök stíflustæði og skurðleiðir og notað var í fyrri skýrslu enda þótt að ekki séu allir reitirnir teknir til umfjöllunar hér. Í sumum tilfellum tókst að fella rannsóknir sumarsins 1982 inn í fyrrnefnda skýrslu og verður þá aðeins drepið lauslega á þær hér og ekki endurteiknaðar skýringarmyndir af jarðlögum á þeim svæðum.

Víða á virkjunarvæðinu var ýtt og rippað í jökulruðning, til þess að kanna vinnsluhæfni og efnisgæði. Á innheiðinni, í grennd við miðlunarlónið voru auk þess grafnar gryfjur með beltagröfu til efniskönnunar en ekki verður vikið nánar að því hér.

Á stíflustæði við Reftjarnarbungu var gert grautunarpróf og er vinnsluhæfni jarðlaga og grautunarprófi gerð skil í greinargerðum frá Verkfræðistofu Sigurðar Thoroddsen.

Sumarið 1982 fóru fram umfangsmiklar kjarnaboranir vegna fyrirhugaðra neðanjarðarmannvirkja í landi Eiðsstaða og er vísað í skilagrein Orkustofnunar: "Blönduvirkjun. Berggrunnsrannsóknir 1982", OS82121/VOD55 B, varðandi niðurstöður þeirra rannsókna.

Landmælingar vegna rannsóknanna voru gerðar sumarið 1982 og er staðsetningar (hnit og hæðir) einstakra athuganastaða að finna í skýrslu Orkustofnunar: "Landmælingar vegna jarðfræðirannsókna við Blöndu 1982", OS82120/VOD54 B.

2 STÍFLUSTÆÐI VIÐ GILSÁ, (INNTAKSLÓN)

Á stíflustæði við Gilsá voru til viðbótar þeim rannsóknunum, sem áður voru gerðar á svæðinu, boraðar 3 kjarnaholur ,LÉ-1 til LÉ-3, og eru holurnar felldar inn í snið A-A' á mynd 3. Borholusnið holanna eru á mynd 14 . Staðsetningar, hæð og dýpi holanna er í töflu 1 og á mynd 2.

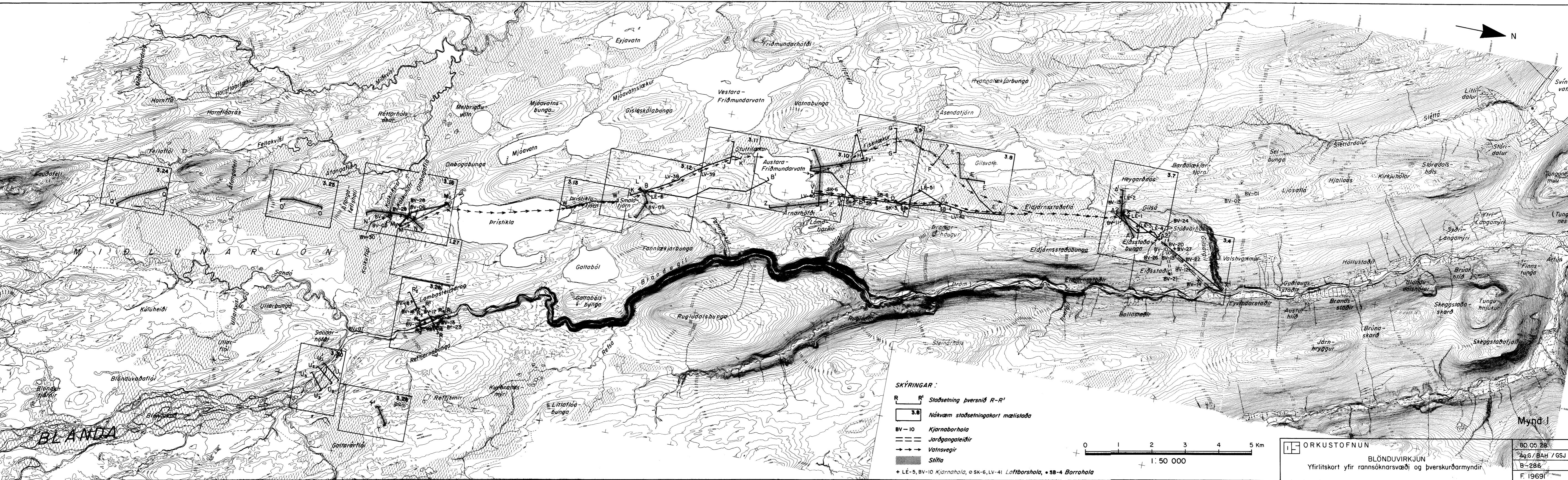
Kjarnahola LÉ-2 er á væntanlegu yfirfalli, vestast á stíflustæðinu um 25 m austan við holu CA-14. Á þessum stað eru laus jarðög 2 m þykk og undir þeim tekur við pétt dílabasalt niður í holubotn á 22 m dýpi. Lektarmælingar í holunni tókust ekki sem skyldi en bentu þó til mjög lítils leka en eftir borun seig jarðvatn niður á 10 m dýpi. (Sjá borholusnið LÉ-2 á mynd 14).

Kjarnahola LÉ-1 er í 388 m hæð á austurbakka Gilsár. Holan var að öllu leyti boruð í gegnum jökulberg niður á botn á 33 m dýpi. Þetta bendir til þess að einhverntíma hafi verið miklu dýpra gil heldur en við sjáum nú við Gilsá á þessum stað og hafi það gil síðan fyllst af jökulruðningi. Sjá snið A-A' á mynd 3. Í efri hluta og miðhluta holunnar mældist lektin vera 30-45 LU. (Sjá borholusnið LÉ-1 á mynd 14).

Kjarnahola LÉ-3 er boruð nálægt þeim stað sem áætlað er að skurðurinn frá inntakslóninu skeri stíflustæðið. Frá yfirborði niður á 6 m dýpi er jökulruðningur en síðan er komið í vel harðnað jökulberg sem nær niður á 20 m dýpi. Í botni holunnar var borað í dílabasalt síðasta hálfu metrann. Lektarþófanir í holunni mistókust. Jarðvatn stóð á 13 m dýpi við lok borunar.

Á austurenda stíflustæðisins var boruð ein loftborshola, LV-35 við hæl A-32-A og er snið holunnar sýnt á mynd 15. Þarna virðist vera 3 m þykkt basaltlag á 5-8 m dýpi en að öðru leyti var holan líklega öll boruð í jökulberg. Jarðvatnsyfirborð í holunni eftir borun mældist vera á 5 m dýpi.

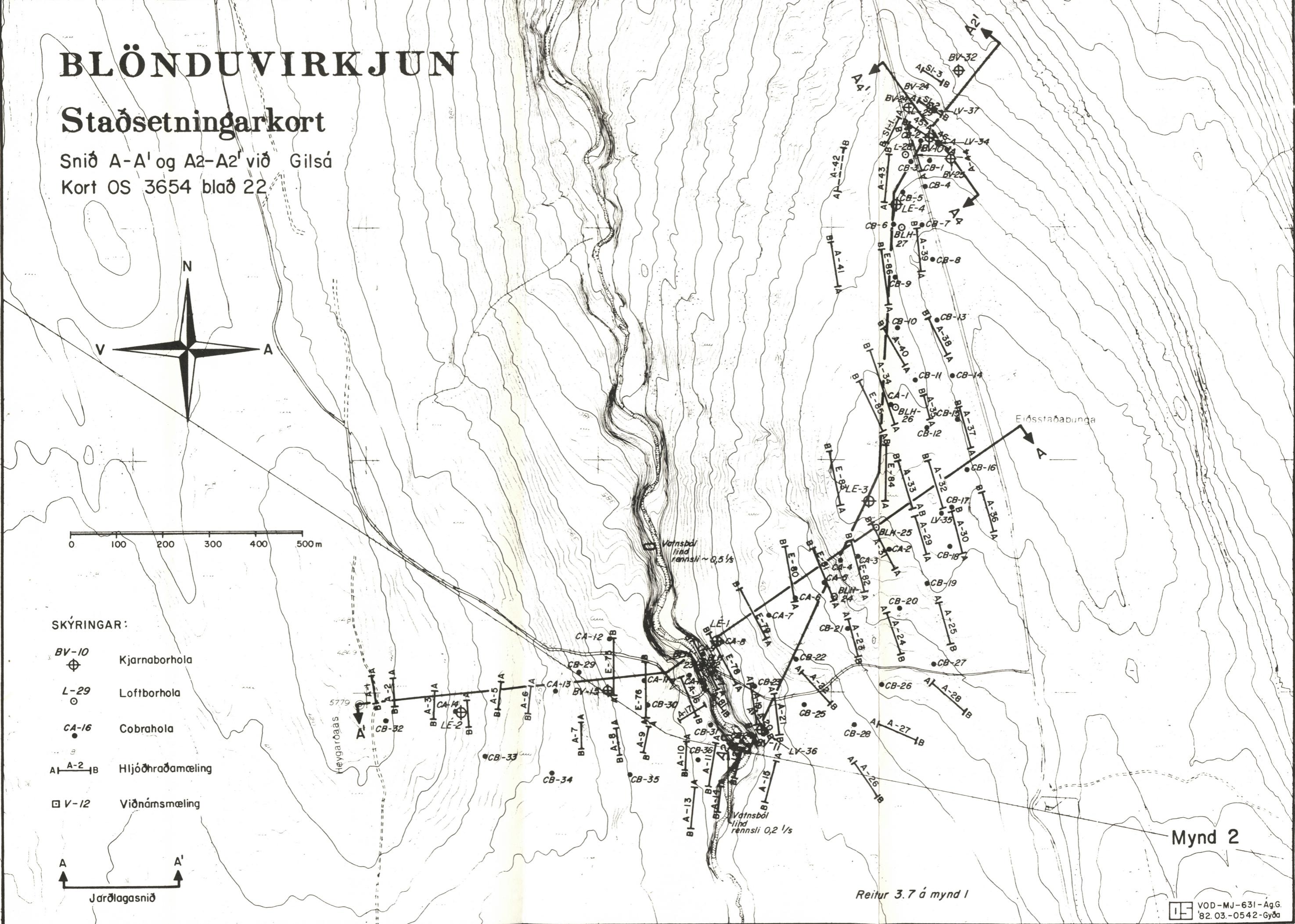
Öðrum rannsóknunum á stíflustæðinu var lýst í skýrslu OS82090/VOD14 og verður ekki fjallað um þær hér. Á mynd 3 er þversnið A-A' af jarðögum á stíflustæðinu og er sniðið túlkað á grundvelli viðbótarborananna sem hér er lýst. Á mynd 2 er sýnd staðsetning þversniðsins A-A' og borholanna.

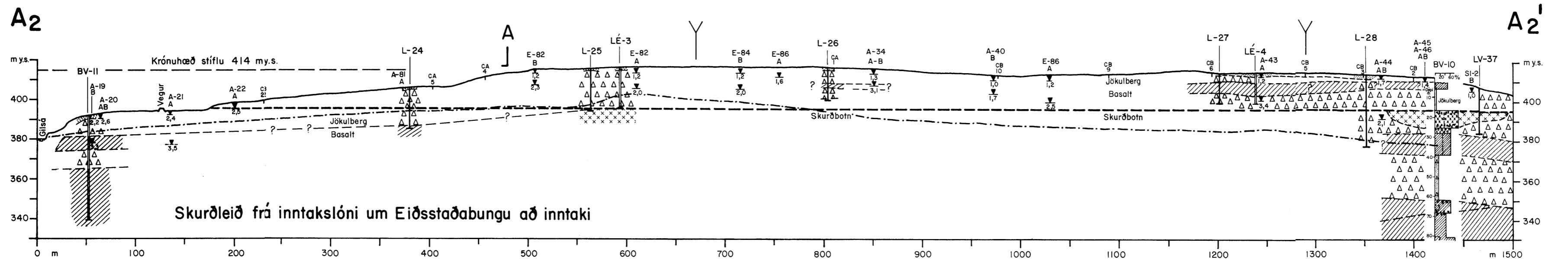
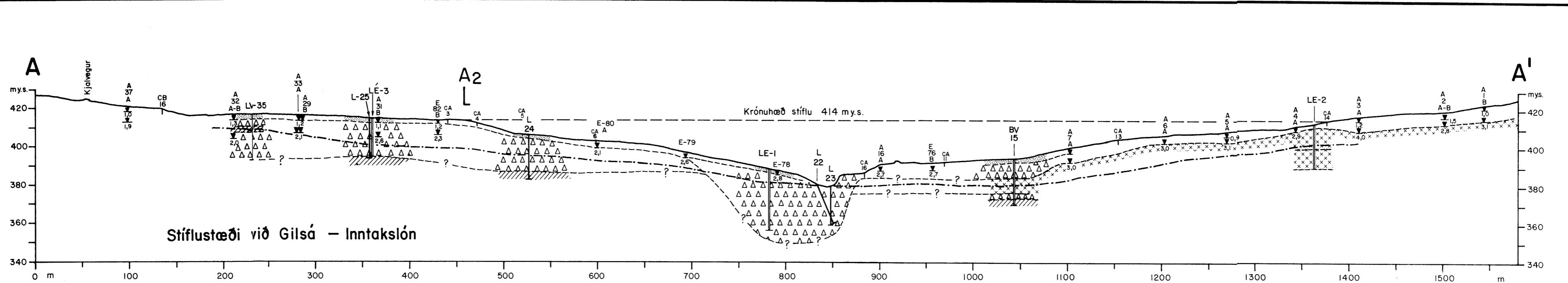

BLÖNDUVIRKJUN

Staðsetningarkort

Snið A-A' og A2-A2' við Gilsá
Kort OS 3654 blað 22

SKÝRINGAR:

Basalt (pôleii)

Dilőtt b

Jökulruð

10

 Setlög. silt-sand

Giall

BV-10

LÉ-4

— 1 —

E-84 Hlioðhraðam

Hliðabréfask

CB 644

Snið beygir

Graduate School

BLÖNDUVIRKJUN

Mynd 3

Ekki hafa rannsóknir sumarsins 1982 breytt neinu sem heitið getur um jarðfræðilega túlkun stíflustæðisins frá því sem birt var í fyrrnefndri skýrslu.

3 SKURÐLEIÐ FRÁ INNTAKSLÓNI AÐ INNTAKI Á EIÐSSTAÐABUNGU

Skurðleiðinni frá inntakslóninu, um vestanverča Eiðsstaðabungu að inntakinu nyrst á bungunni var lýst í skýrslu OS82090/VOD14. Til viðbótar þeim rannsóknunum sem þar voru tilgreindar, voru boraðar tvær kjarnaholur LÉ-3 og LÉ-4 á skurðleiðinni sumarið 1982. (Sjá staðsetningar holanna á mynd 2). Á mynd 3 er snið A-A' af skurðleiðinni og eru jarðlög þar endurtúlkud með hliðsjón af þeim borholum sem hér er getið, auk fyrri rannsókna.

Skurðbotninn verður í 395,5 m hæð og lengd skurðar um 1400 m. Um mestan hluta leiðarinnar verður dýptin frá yfirborði jarðvegs nú, niður í skurðbotn, nálega 20 m.

Kjarnahola LÉ-3 er eins og áður hefur verið sagt, þar sem skurðurinn mun skera stífluna. Holan er liðlega 20 m djúp og var hún boruð í gegnum jökulberg niður á 20 m dýpi þar sem komið var í basalt. Þetta er einmitt á sama dýpi og skurðbotninn mun verða. (Sjá borholusnið LÉ-3 á mynd 14).

Kjarnahola LÉ-4 var boruð norðarlega á skurðleiðinni, í grennd við loftborsholu L-27. Holan er 13 m djúp og eru efstu 6 m jökulberg. Á 6-11 m dýpi er basaltlag og undir því er aftur jökulberg niður í holubotn á tæplega 15 m dýpi. Jarðvatn stendur lágt á þessum stað eða neðan við holubotn á 15 m dýpi. Mikill lekastaður er á 8 m dýpi í holunni og þar tapaðist allt skolvatnið við borun.

Líklega er þunnt basaltlag víðast hvar á skurðleiðinni norðan frá inntaki og suður fyrir loftborsholu L-26 eða e.t.v. á 700-800 m löngum kafla. Yfirleitt virðist lagið vera á 3-10 m dýpi og þykkt þess er nálega 3-5 m. Þetta basaltlag gæti verið gömul hrauntunga sem hefur runnið eftir einhverjum dældum eða farvegum norður heiðina og því er alls óvist að lagið verði samfellt eftir skurðleiðinni. Út frá upplýsingum úr borholum og gryfjum nyrst á skurðleiðinni og við inntakið má ætla að basaltið sé víðast smástuðlað og jafnvel kubbað (áhrif vatnskælingar) og er líklegt að það efni sem losa þarf úr laginn, verði heppilegt í stoðfyllingu í stíflu inntakslónsins.

Á nokkrum stöðum á skurðleiðinni var borað í jarðlögin með loftbor en túlkun þeirra gagna er vandasöm. Varðandi mæliniðurstöður hljóðhraðamælinga og borunar sem gerð var fyrir árið 1982 vísast til skýrslu OS82090/VOD14 en borholusnið hola frá 1982 eru á myndum 14 og 15, staðsetning holanna er gefin á mynd 2, reitur 3.7.

Helstu breytingar frá fyrri niðurstöðum eru þær að nú liggur fyrir gloppótt vitneskja um þunnt basaltlag, grunnt undir yfirborði, sunnan við inntakið.

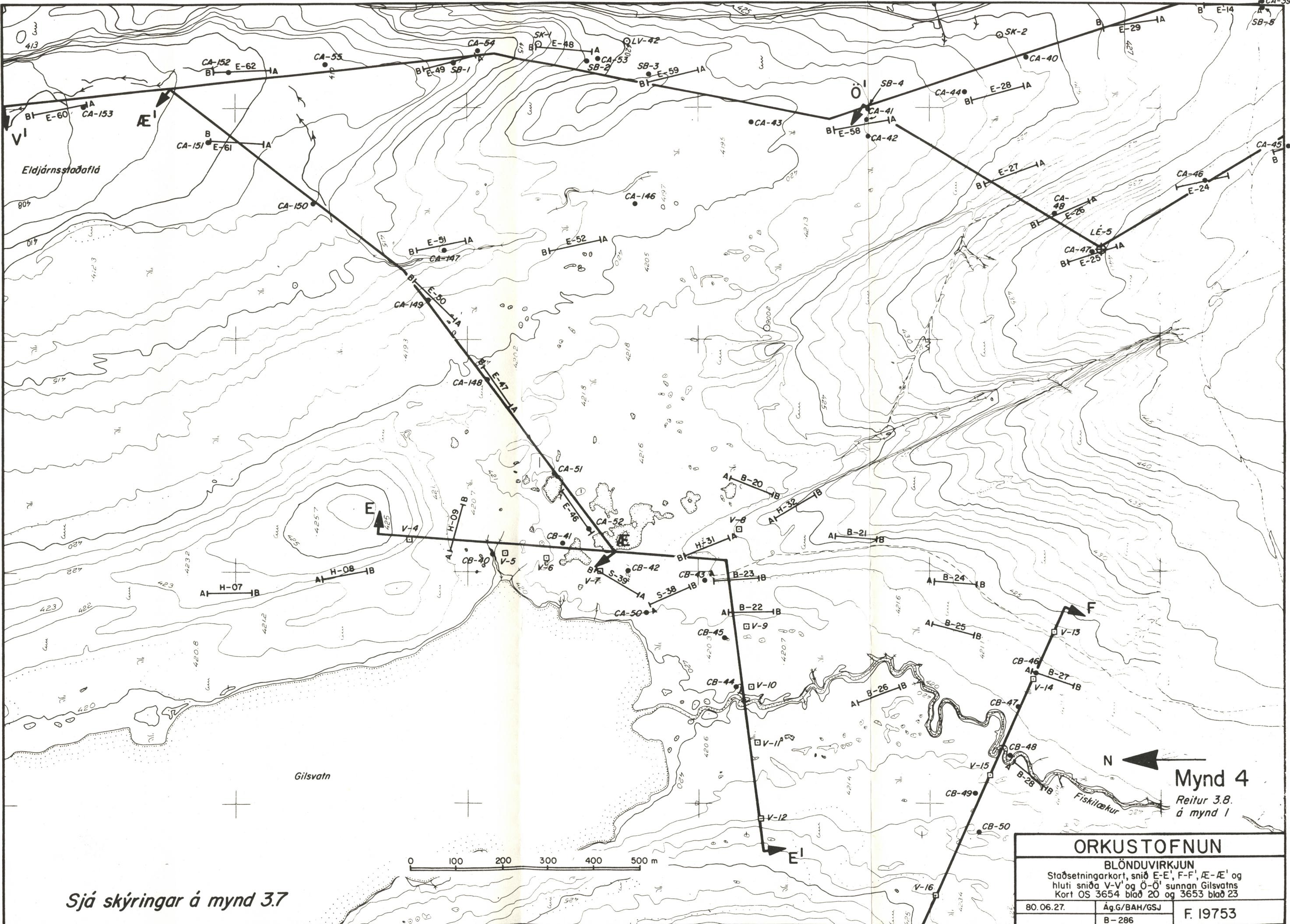
4 SKURÐLEIÐ Á MILLI AUSTARA-FRIÐMUNDARVATNS OG ELDJÁRNSSTAÐAFLÁR

Mjög takmarkaðar jarðfræðilegar upplýsingar lágu fyrir um skurðleiðina frá Austara-Friðmundarvatni að Eldjárnsstaðaflá vorið 1982 og voru jarðlagasnið þar eingöngu túlkuð út frá hljóðhraðasniðum og Cobraborunum. Sumarið 1982 voru boraðar 9 loftborsholur og iðsmygilsholur á skurðleiðinni, merktar LV-40, 41 og 42 og SK 1-6, og eru borholusnið holanna á myndum 15 og 16.

Holurnar eru felldar inn í snið V-V, sjá mynd 7, sem er sama snið og notað var á bls. 105 í skýrslu OS82090/VOD14 en breytt með tilkomu loftborsholanna. Holur merktar SK, sem hér eru nefndar iðsmygilsholur eru ekki eiginlegar loftborsholur þar sem borsvarfinu er ekki blásið upp, heldur er því skolað upp. Auk fyrrnefdra borana var Borro borað í laus jarðög á nokkrum stöðum eftir skurðleiðinni. (Holur merktar SB-1 til SB-7). Í töflu 2 eru hnít, hæðir og dýpi holanna frá 1982 (sjá staðsetningar holanna á myndum 4, 5 og 6, reitir 3.8, 3.9 og 3.10).

Eins og sýnt er á langsníði jarðlaga (V-V á mynd 7) er búist við að skurðurinn verði grafinn í jökulruðning og jökulberg, frá Austara-Friðmundarvatni og um 2 km í norður. Þá er búist við 500 m breiðu basalthafti 2,1-2,6 km norðan Austara-Friðmundarvatns, þar sem landið á skurðleiðinni er hæst og skurðurinn jafnframt dýpstur. Um 4,5 km norðan Austara-Friðmundarvatns virðist vera annað basalthaft e.t.v. 100-200 m breitt. Til nánari glöggvunar á jarðlagaskipan skurðleiðarinnar er vísað í snið V-V á mynd 7.

Vinnsluprófun var gerð með ýtu í grennd við hæl CA 144 um 2,5 km norðan Austara-Friðmundarvatns, og er lýsingu á prófuninni að finna í bréfi VST til Landsvirkjunar í des. 1982.

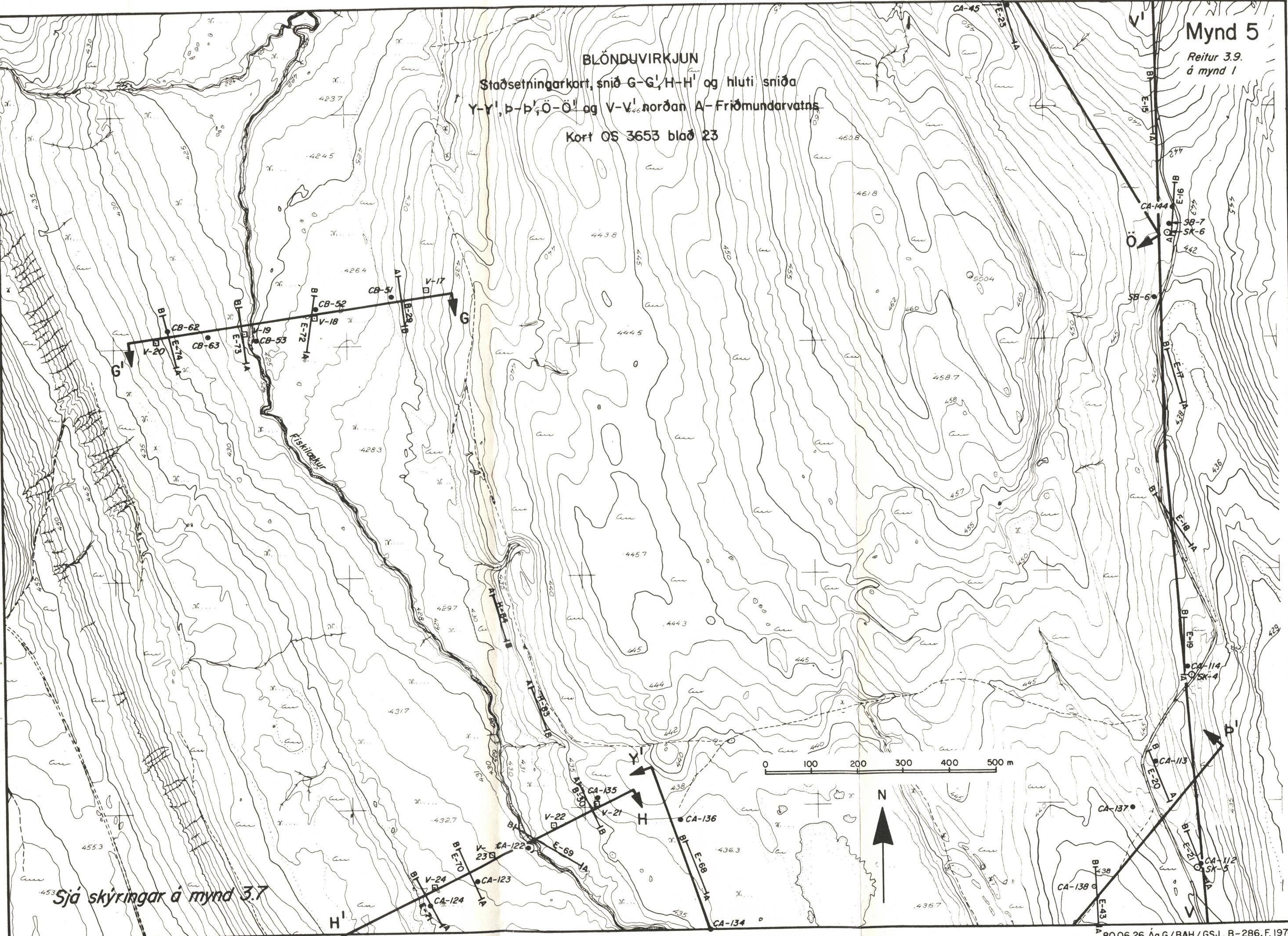
Mynd 5

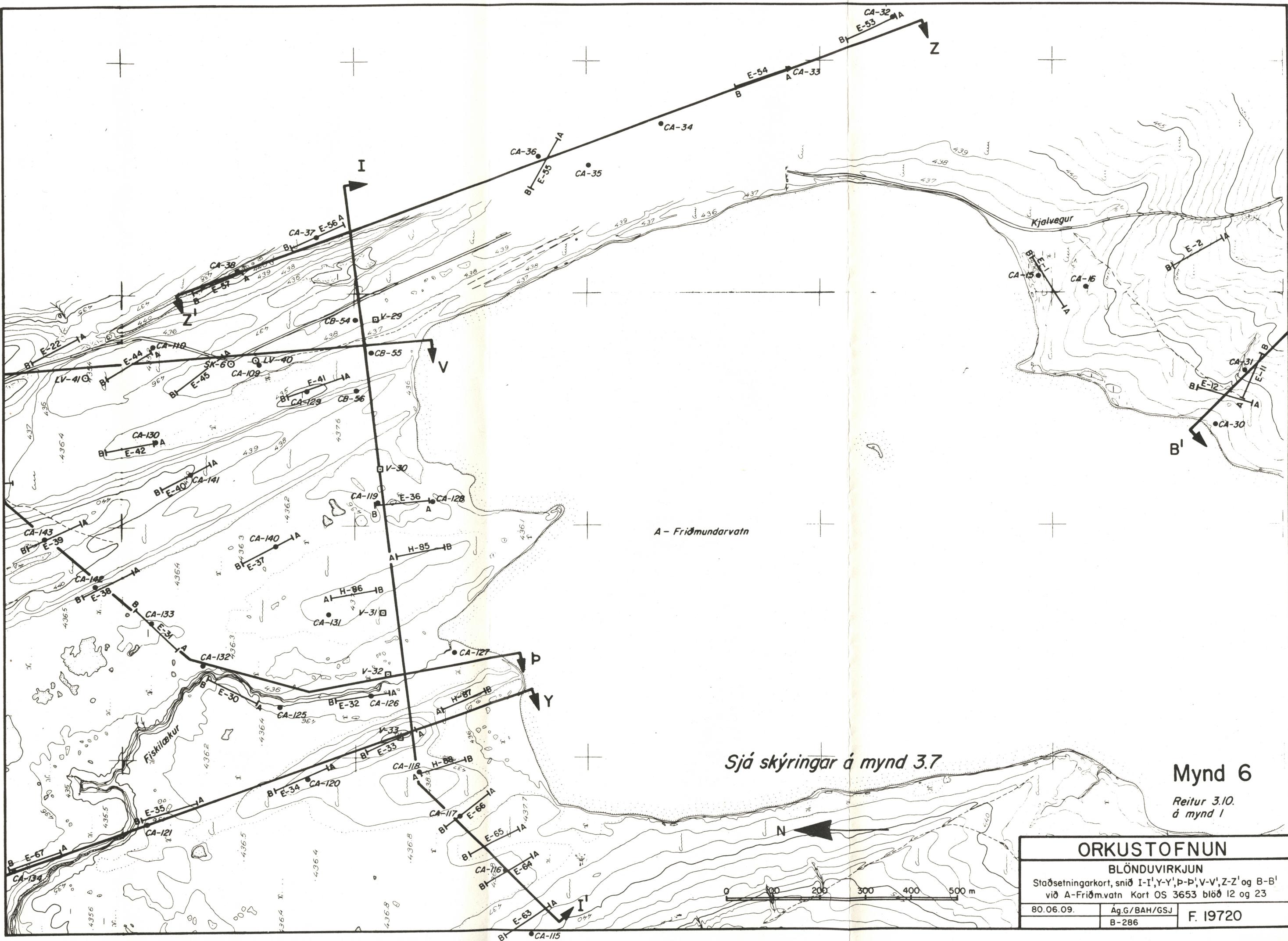
Reitur 3.9.
á mynd 1

BLÖNDUVIRKJUN

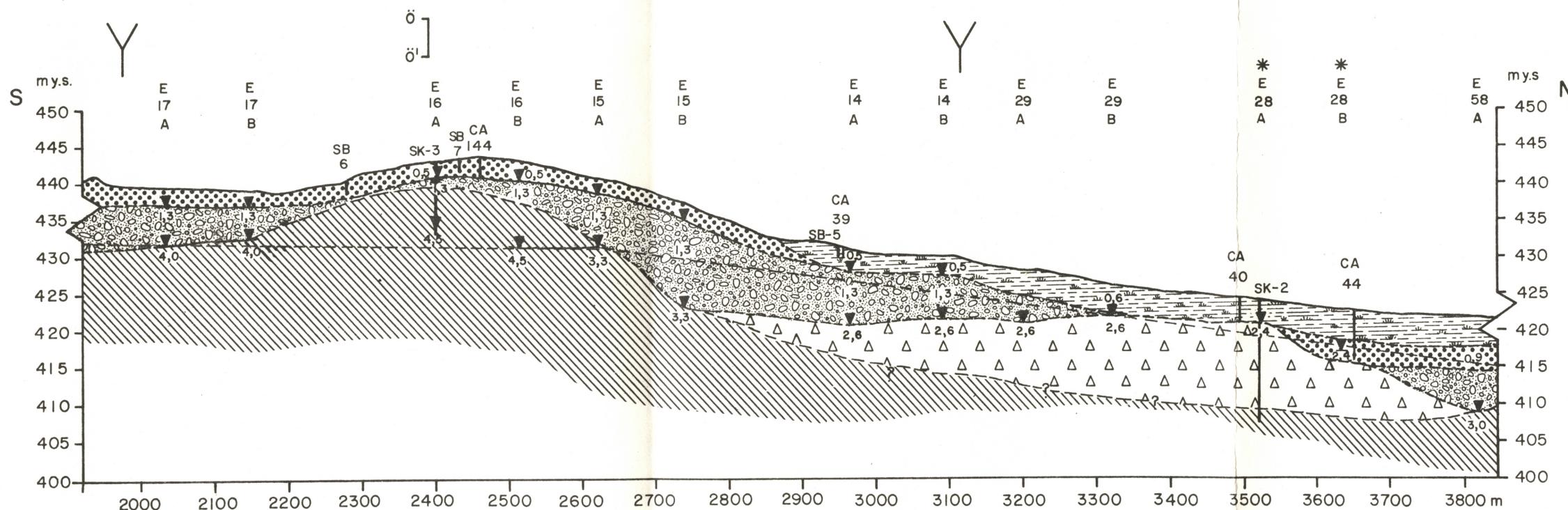
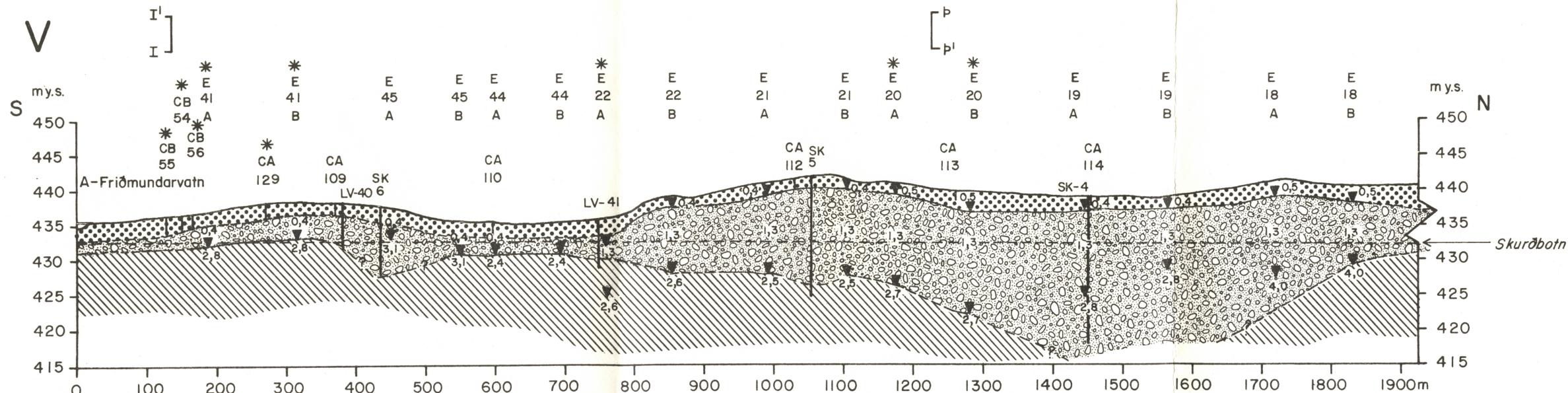
Staðsettningarkort, snið G-G', H-H' og hluti sniða
Y-Y', B-B', Ö-Ö' og V-V' norðan A-Friðmundarvatns

Korti OS 3653 blöð 23

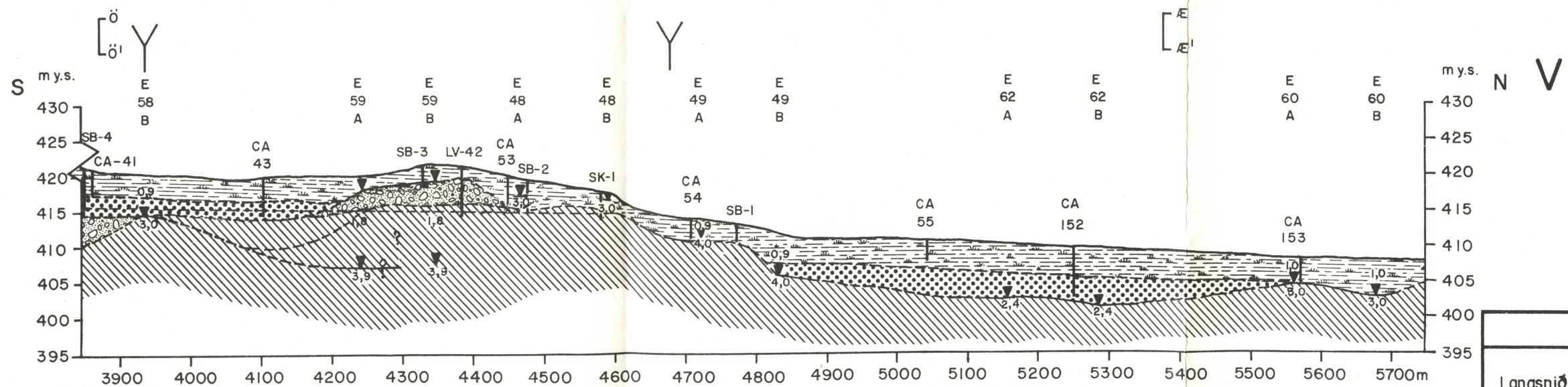

Sniðið er yfirhækkað 10%

Lítið er vitað um stöðu jarðvatns á skurðleiðinni. Sunnantil er þurr mói á yfirb. Norðantil er myri á yfirb.

Mynd 7

ORKUSTOFNUN

BLÖNDUVIRKJUN

Langsnið jarðlaga milli A-Friðmundarvatns og
Eldiárnssstaðaflár — Skurðleid

Júní 1980	BAH/Ag.G./Gyða	F - 19391
	B-286	

Síð skýringar á mynd

Síá staðsetningar á myndum

5 SÉRSTAKUR VIRKJUNARKOSTUR Á VEITULEID Á MILLI AUSTARA-FRIÐMUNDARVATNS OG ELDJÁRNSSTAÐAFLÁR

Á bls. 81-82 í skýrslu OS82090/VOD14 var rætt um jarðög utan í bungunni sem er milli Austara-Friðmundarvatns og Gilsvatns en þar er mögulegt að virkja í framtíðinni fallið á milli Austara-Friðmundarvatns og Eldjárnssstaðaflár.

Kjarnahola LÉ-5 var boruð við beygjuna á sniði Ö-Ö, sjá staðsetningu á mynd 5 og langsnið jarðlaga á mynd 8. (Hnit holunnar eru gefin í töflu 1).

Áður en holan var boruð var talið á grundvelli hljóðhraðamælinga, að hæðin, eða a.m.k. austurhluti hennar væri aðallega úr jökulruðningi en borunin leiddi í ljós að parna er basalt á tveggja metra dýpi undir yfirborði og eins langt niður og borað var (20 m).

Jarðlagasnið af pessari leið, merkt Ö-Ö á bls. 109 í fyr nefndri skýrslu er þar með þeim leiðréttum, sem gerðar voru eftir að kjarnahola LÉ-5 var boruð og ekki hafa orðið neinar breytingar á sniðinu síðan.

6 STÍFLUSTÆÐI VIÐ SMALATJÖRN OG SKURÐLEIÐ FRÁ SMALATJÖRN AÐ AUSTARA-FRIÐMUNDARVATNI

Á stíflustæði við Smalatjörn var boruð ein kjarnahola, LÉ-6, til þess að kanna jarðlagaskipan, þar sem skurðleiðin að Austara-Friðmundarvatni sker stíflustæðið.

Kjarnaholan LÉ-6 er við hæl CA-19 (sjá mynd 9, reitur 3.12) og var hún sett inn í þversnið K-K og L-L á bls. 111 og 115 í skýrslu OS82090/VOD14. Á mynd 10 hér er sýnt langsnið jarðaga L-L á skurðleiðinni og er það óbreytt frá fyr nefndri skýrslu.

Kjarnahola LÉ-6 er 21 m djúp og er holutoppurinn í 462,9 m y.s. Efst í holunni er 1 m þykkt laust yfirborðslag en undir er harðnaður jökulruðningur sem nær niður á 5,5 m dýpi. Þar tekur við 2,5 m þykkt basaltlag en undir því er sand- og völuborið jökulberg sem nær niður í holubotn á 21 m dýpi. (Sjá borholusnið LÉ-6 á mynd 14).

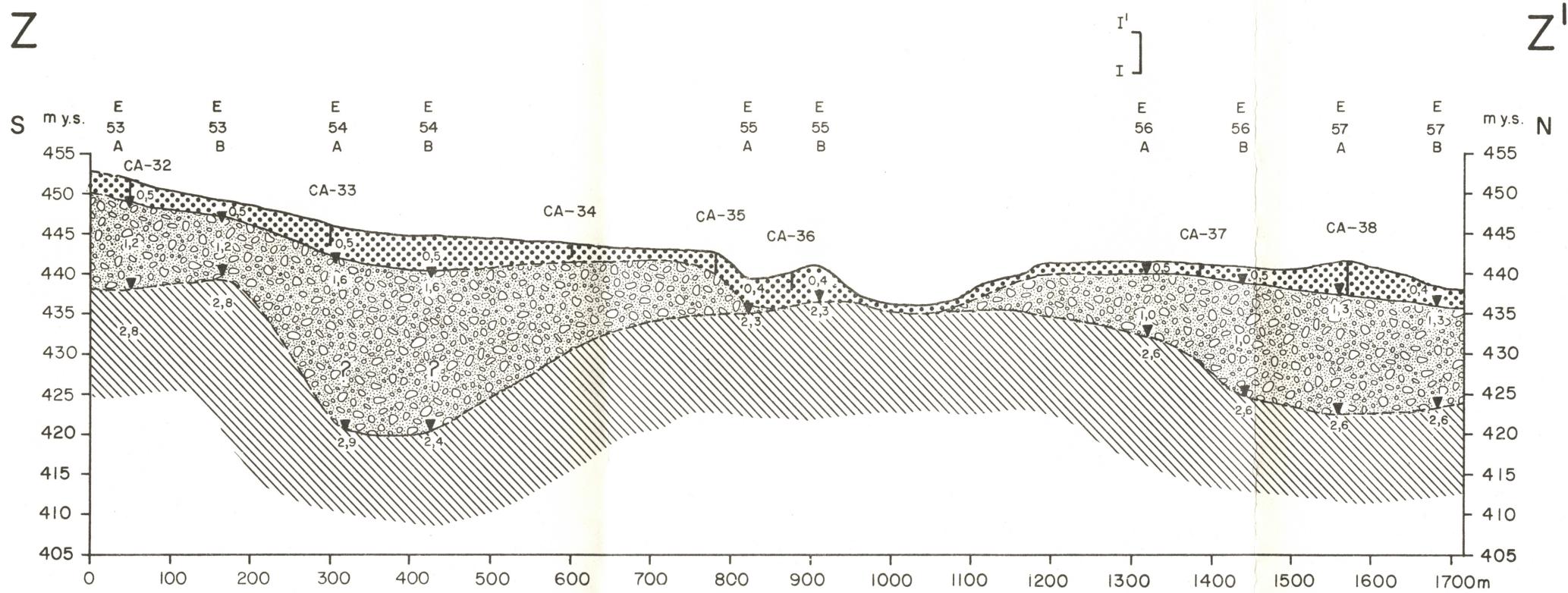
EKKI FÓRU FRAM MIKLAR LEKTARMÆLINGAR Í HOLUNNI EN ALGJÖRT SKOLVATNSTAP VARÐ Á 7 M DÝPI. NEÐAN 15 M DÝPIS MÆLDIST LEKTIÐ 4 LU. NÁKVÆM STAÐSETNING HOLUNNAR ER GEFIN Í TÖFLU 1.

Áformað er að skurðbotninn verði í 456 m y.s., sem svarar til um 7 m dýpis í holunni. Líklega lendir þá botn yfirlallsins í skurðinum í neðri hluta þunna basaltlagsins.

Boraðar voru tvær holur með loftbor norðar á skurðleiðinni að Austara-Friðmundarvatni. Holurnar LV-38 og LV-39 voru teiknaðar inn á snið K-K á bls. 111 í skýrslu OS82090/VOD14 og notaðar þar við túlkun jarðlagasniðsins. Staðsetning holanna er sýnd á mynd 9 og langsnið jarðaga er á mynd 10.

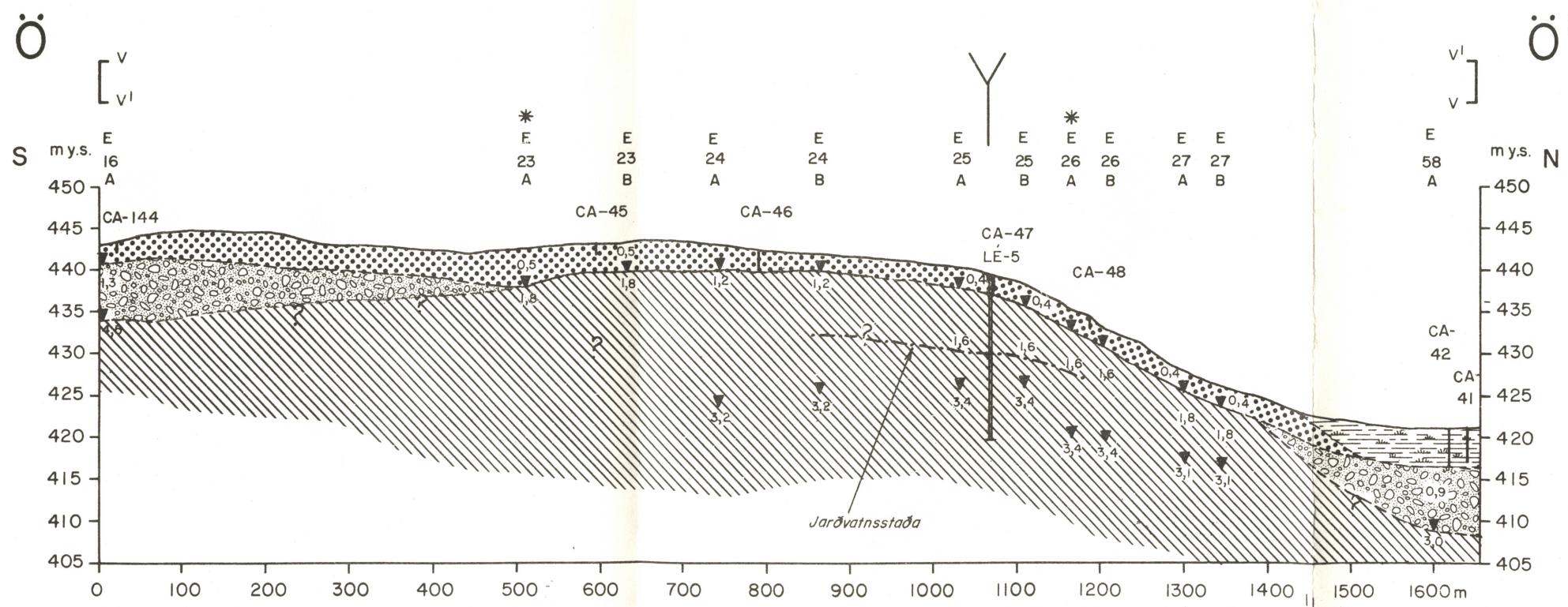
Snið borholanna er á mynd 15 og þar má sjá að hola LV-38 er um 6 m djúp og er hún öll boruð í jökulberg en það merkir að skurðurinn verður að öllu leyti í jökulbergi á þessum stað.

L-39 er 8 m djúp og fer hún í gegnum jökulruðning og kemur í basalt á 6 m dýpi. Líklegt er talið að mestallur skurðurinn frá Smalatjörn að Austara-Friðmundarvatni verði grafinn í jökulruðning og jökulberg en sunnan við LV-39 getur skurðbotninn náð niður í basalt.

Þversnið jarðlaga austan A-Friðmundarvatns
Stíflustæði

Ath. Hæð yfirborðs ónákvæm á bilinu 0-1000m

Sjá skýringar á mynd 3
Sjá staðsetningar á reitum 3.8, 3.9 og 3.10

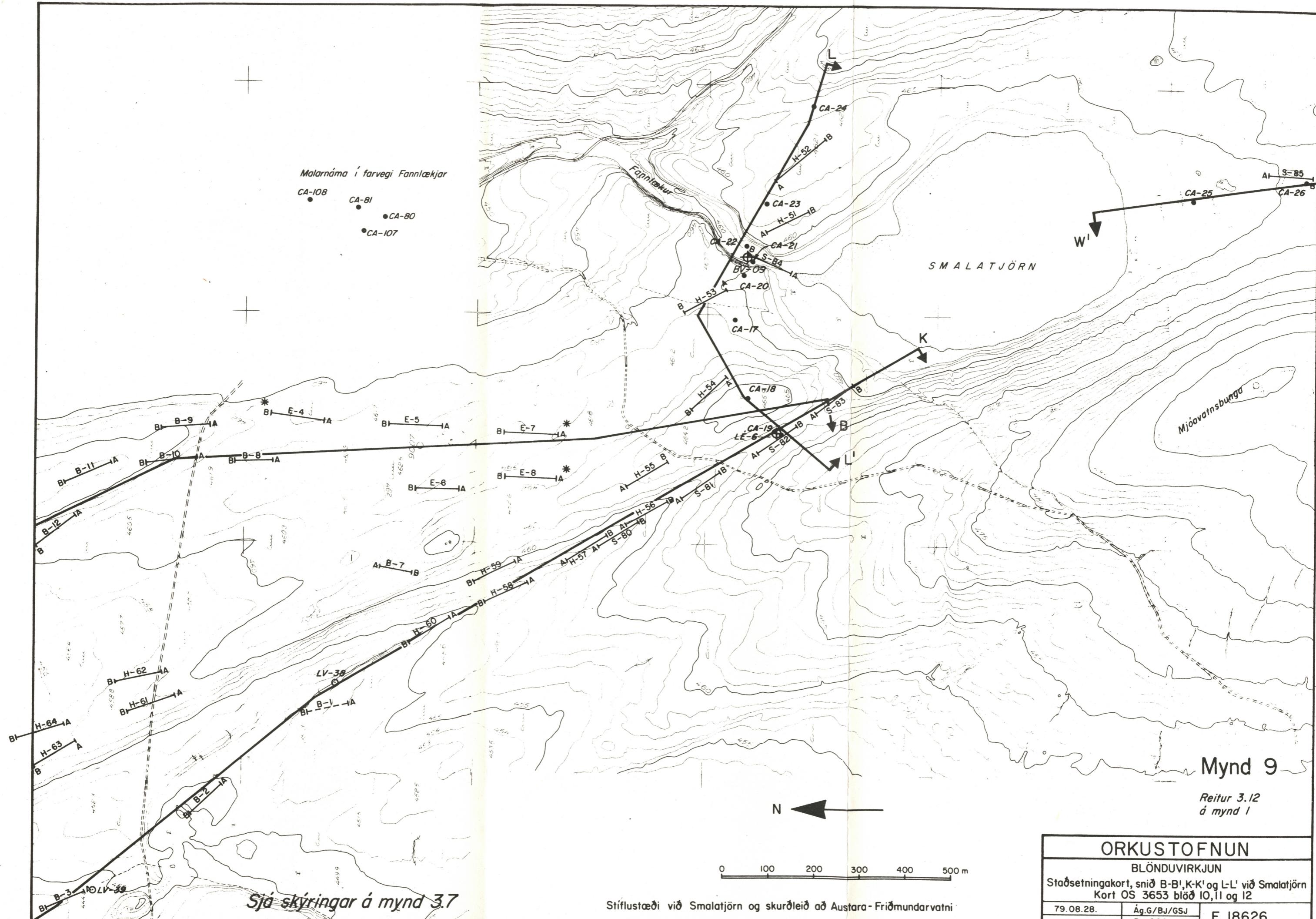
Mynd 8

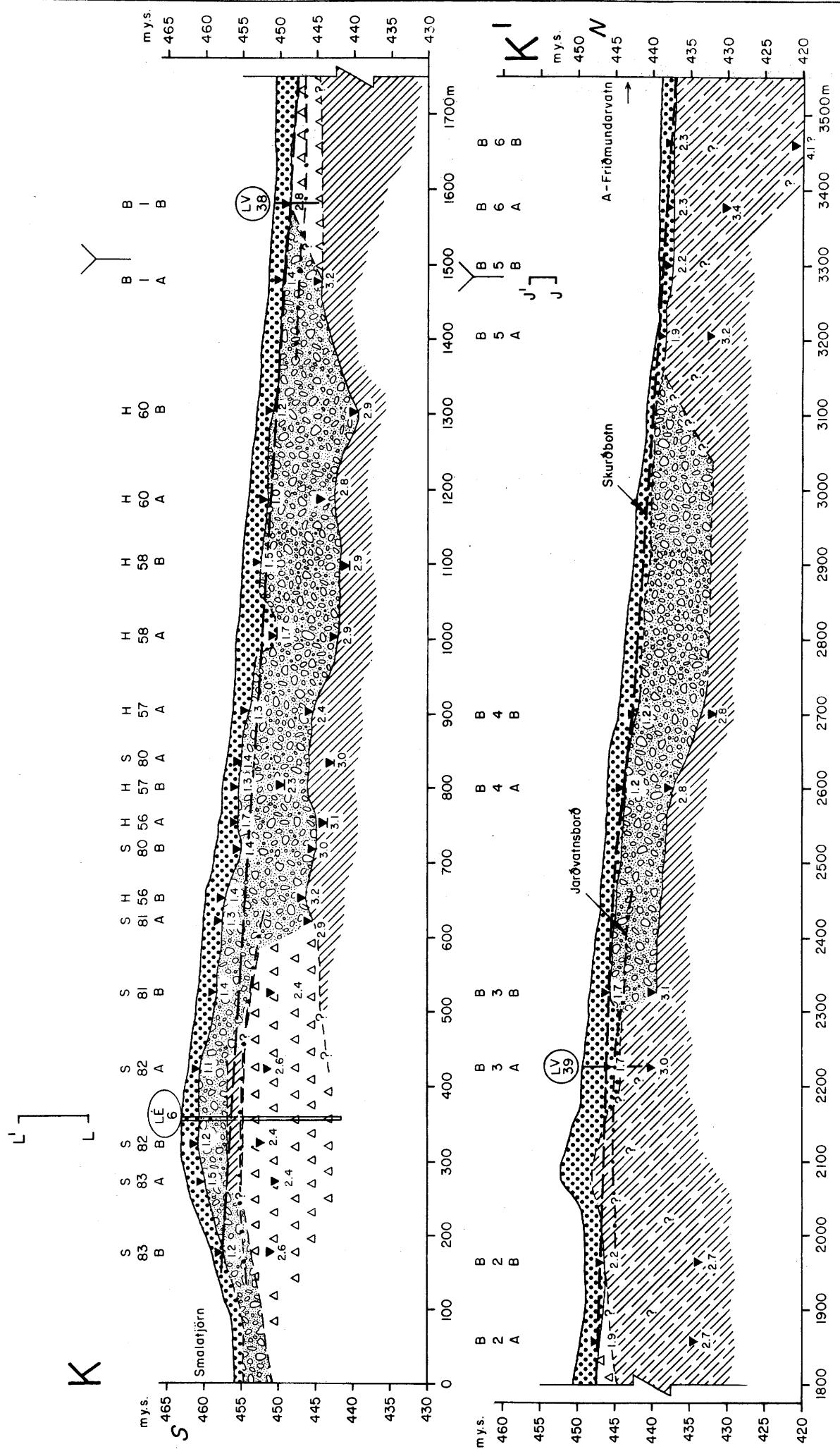
Þversnið jarðlaga suðaustan Gilsvatns
Veituleið, sérstakur virkjunarkostur

ORKUSTOFNUN

BLÖNDUVIRKJUN
Þversnið jarðlaga austan og norðan A-Friðmundarv.
Stíflustæði - Veituleið

Júní 1980	BAH/Ág.G/Gyða	F-19385
	B-286	

Mynd 10

ORKUSTOFNUN

BLÖNDUVIRKJUN

Langsníð jarðlagra eftir skurðleið
frá Smalatjörn að Austara - Friðmundarvatni

Síða skyringar á mynd 3
Síða staðsettningar á reitum 3.I. og 3.II.

79.OI.26.

Ág.G / Ha.G/GS.J

B-286

F. 18028

7 STÍFLUSTÆÐI VIÐ KOLKUHÓL

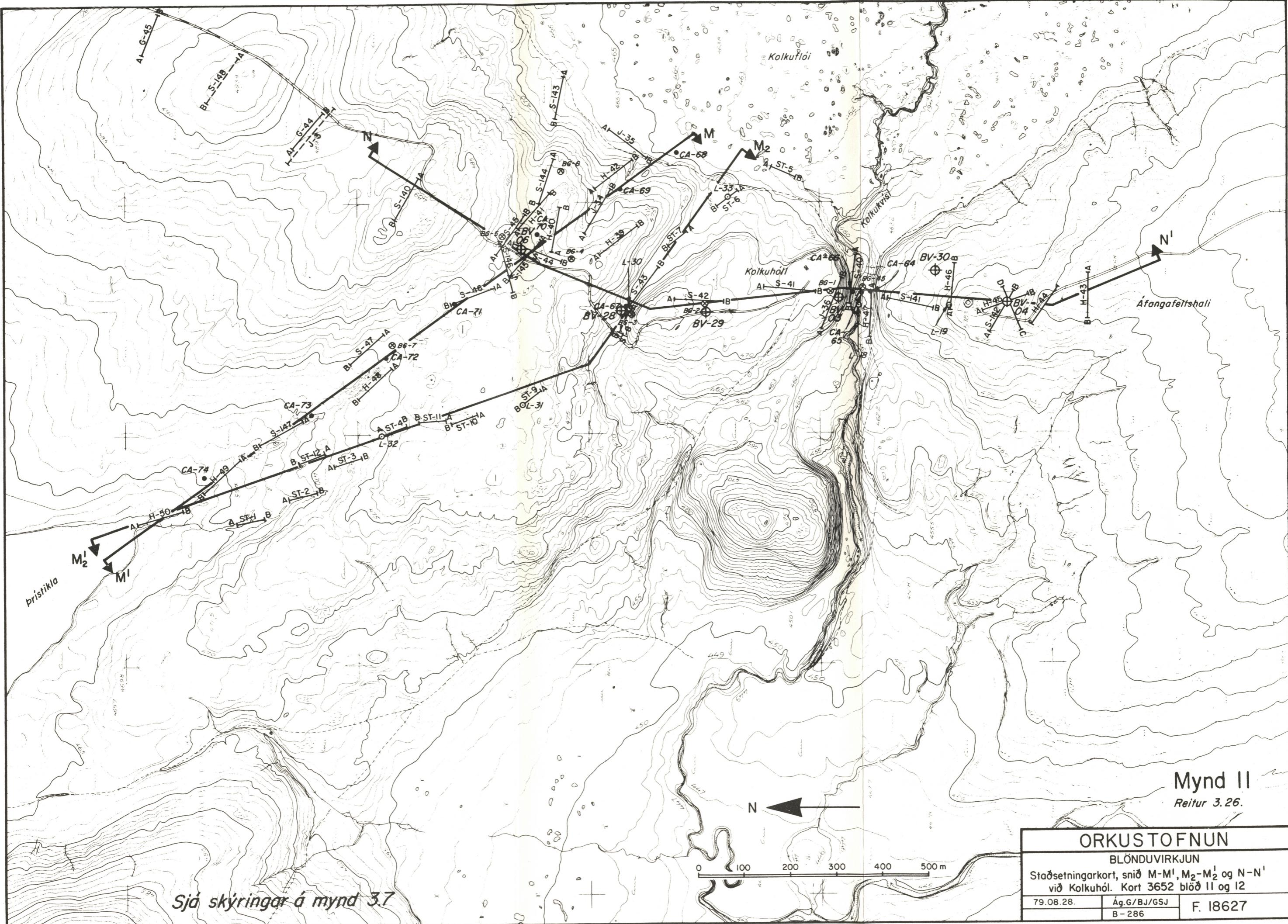
Við Kolkuhól voru sumarið 1982 boraðar 3 kjarnaholur á stíflustæðinu, sem þar er. Auk þess voru grafnar allmargar gryfjur með beltagröfu og með KOMATSU 85 E jarðýtu voru gerðar vinnsluprófanir, til könnunar á lausum jarðlögum.

Niðurstöðum kannana á lausum jarðlögum eru gerð skil á öðrum vettvangi og er aðeins vísað í það hér. (Bréf VST til Landsvirkjunar í des. 1982).

Kjarnaholur sem boraðar voru sumarið 1982 á stíflustæðinu voru felldar inn í viðeigandi jarðlagasnið (M-M) í skýrslu OS82090/VOD14 og jarðlagasniðin voru túlkuð með hliðsjón af niðurstöðum borananna. Ekki voru landmælingar á þessum holum tiltækjar fyrir útgáfu skýrslunnar þannig að staðsetningar þeirra eru ekki gefnar upp í fyrrnefndri skýrslu. Verður hér á eftir gefin lausleg lýsing á kjarnaholum sem boraðar voru á stíflustæðinu 1982 og eru staðsetningar þeirra sýndar á mynd 11 (reitur 3.26). Snið borholanna er á mynd 16 og í töflu 1 er gefin nákvæm staðsetning þeirra ásamt fleiru. Þver- og langsnið jarðлага á stíflustæði og skurðleið við Kolkuhól eru sýnd á mynd 12 og er það óbreytt mynd frá skýrslu OS82090/VOD14.

Kjarnahola BV-28 er við loftborsholu L-30 í lægðinni, þar sem veituskurðurinn fer í gegnum stíflustæðið. Holan er 31 m djúp og er hún nær öll boruð í basalt. Undir 2 m þykkum lausum yfirborðslögum er basaltlag niður á 11 m dýpi og er meðallekt á þessum kafla um 40 LU. Á 11-14 m dýpi er millilag úr sandsteini. Neðan 14m dýpis er annað basaltlag, niður á 28 m dýpi, þar sem kargabelti skilur það frá öðru basaltlagi í botni holunnar. (Sjá borholusnið á mynd 16). Skurðborninn verður þarna í 460 m y.s., sem er við neðra borð efsta basaltlagsins á 11 m dýpi í holu BV-28.

Kjarnahola BV-29 er 29 m djúp og er hún á stíflustæðinu um 250 m norðan við ganganamannakofann. Holan var boruð til þess að kanna jarðlagaskipan á miðhluta stíflustæðisins. Nálega frá yfirborði, niður á 3,5 m dýpi er basaltlag en undir því er setlag úr sandsteini og jökulbergi sem nær niður á 12 m dýpi. Neðar eru tvö basaltlög, aðskilin með sandsteinslagi á 18-21 m dýpi. Lekt mældist nærri 100 LU ofan 6 m dýpis en neðar fór lektin minnkandi. (5 LU neðan 15 m dýpis). (Sjá borholusnið á mynd 16).

Mynd II
Reitur 3.26.

ORKUSTOFNUN

BŁÖNDUVIRKJUN

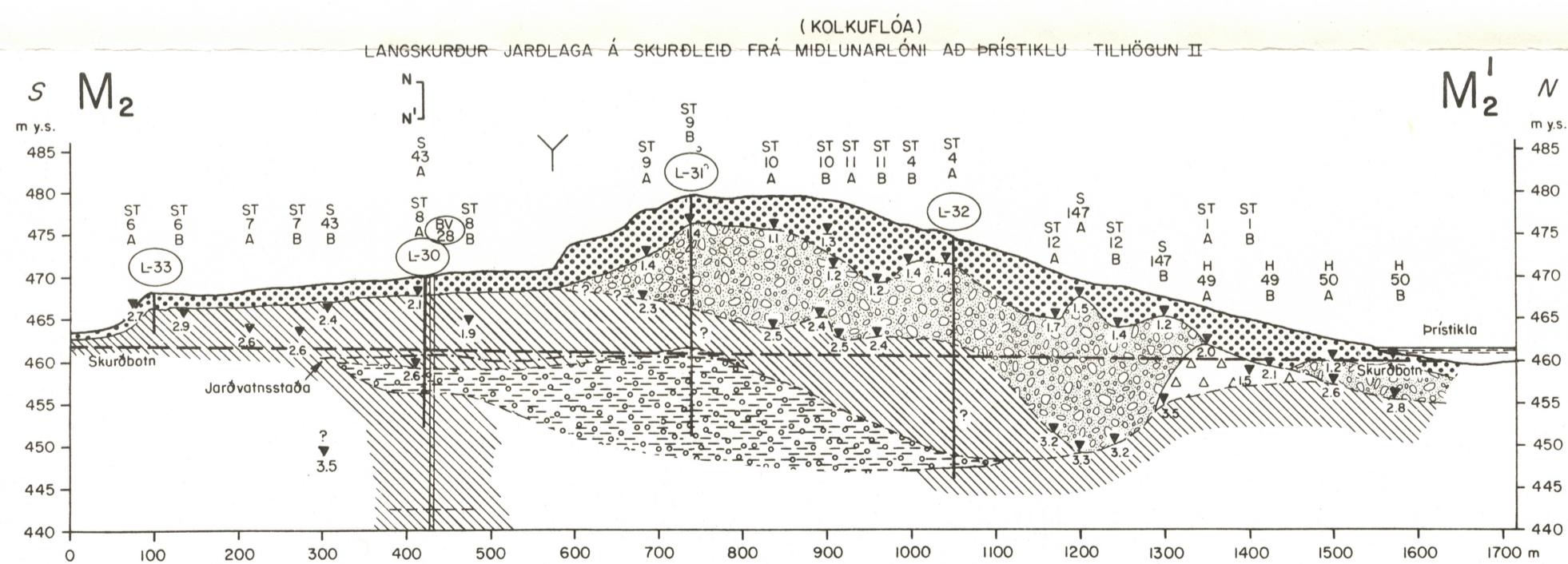
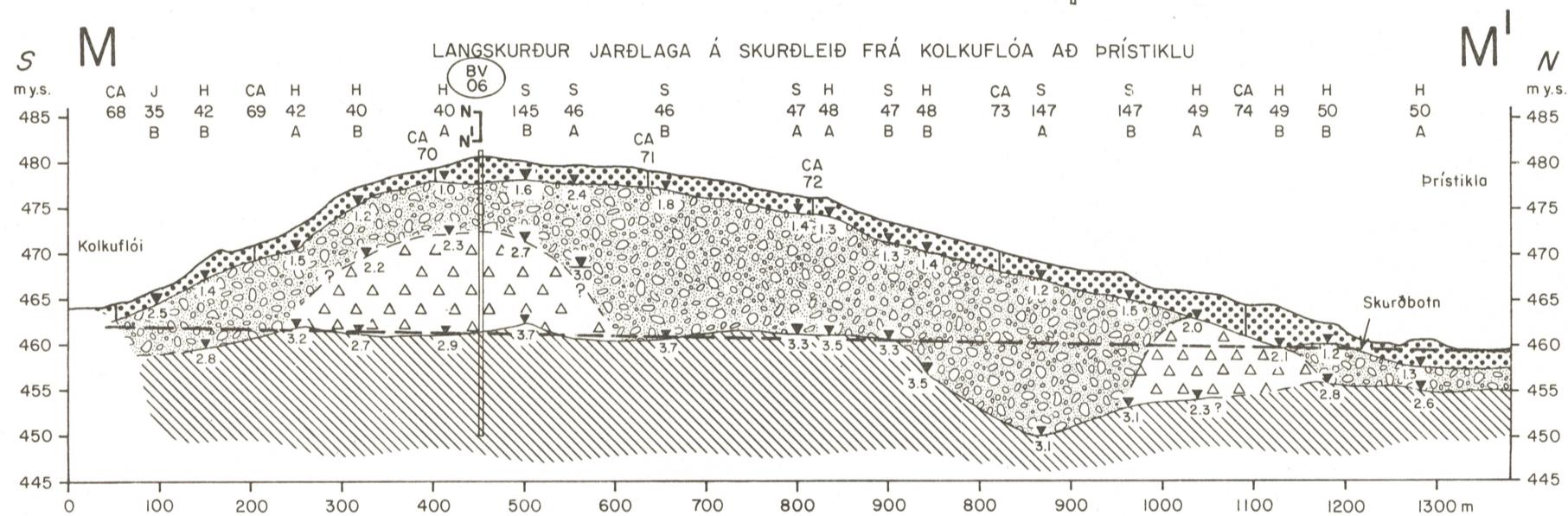
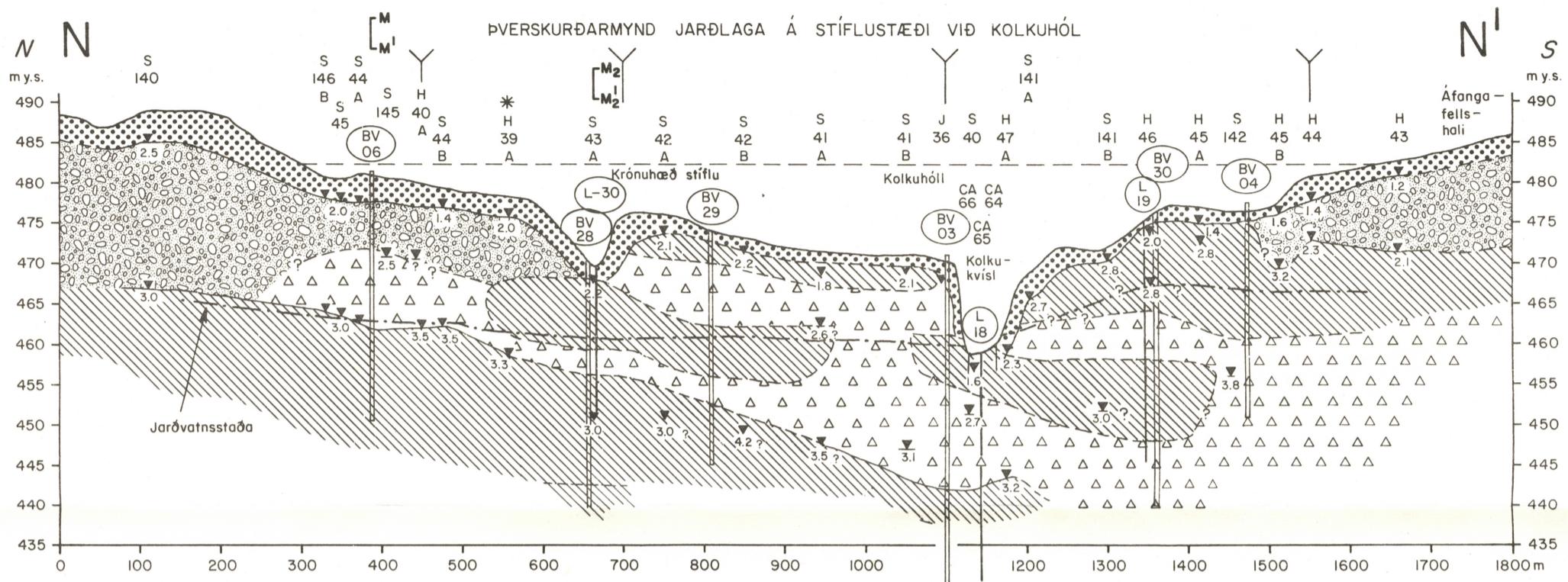
Staðsetningarkort, snið M-M', M₂-M₂' og N-N'
við Kolkuhóll. Kort 3652 blöð 11 og 12

79.08.28.

Ág.G/BJ/GSJ
B-286

F. I8627

Sjá skýringar á mynd 3.7

BLÖNDUVIRKJUN
Þversnið jarðlaga á stíflustæði við Kolkuhól og á skurðleiðum
frá Kolkuflóa að Prístiklu

Sjá skýringar á mynd 3
Sjá staðsetningar á reit 3.26.

Mynd 12

Kjarnahola BV-30 er 35 m djúp og er hún 100 m sunnan við Kolukukvísl (sunnan við gangnamannakofann). Holan er öðrum þræði boruð til þess að kanna basaltlag, sem er þarna uppi undir yfirborði, með tilliti til notkunar þess í grjótvörn á stífluna. Frá 2 til 11 m dýpi í holunni er ólivínbasaltlag, sem álitið er að geti verið ágætlega heppilegt til grjótnáms. Yrði grjótnámið þá sunnan Kolukukvíslar og inni í lónstæðinu. Frá 11 til 17 m dýpis í holu BV-30 er setlag úr sandsteini og jökulbergi. Á 17-28 m dýpi er basaltlag og neðan 28 m er jökulberg niður í holubotn. (Sjá borholusnið á mynd 16).

8 STÍFLUSTÆÐI VIÐ REFTJARNABUNGU

Við Reftjarnabungu hefur stíflustæðið verið fært um 150 m norðar eða neðar með ánni en ráðgert var þegar fyrri skýrslur Orkustofnunar voru skrifaðar um þetta svæði (OS79024/ROD07 og OS82090/VOD14). Hér á eftir fylgir því þversnið jarðlaga á stíflustæðinu samkvæmt núverandi tilhögun (sjá mynd 14).

Sumarið 1982 voru boraðar 4 kjarnaholur á stíflustæðinu auk nokkurra hljóðhraðamælinga. Þrjár kjarnaholanna (BV-23, BV-23A og BV-25) voru boraðar austan Blöndu, þar sem gert hefur verið ráð fyrir botnrásargögum, sem vatnið yrði leitt um á byggingartíma stíflunnar. Fjórða holan BV-31 var boruð í miðjum stífluásnum á vesturbakka Blöndu, þar sem einnig kemur til greina að gera botnrásarkurð. Sjá staðsetningar holanna á mynd 13 (Reitur 3.28).

8.1 Botnrásargöng í Reftjarnarbungu, austan Blöndu

Kjarnahola BV-23 var boruð nálega á þeim stað sem botnrásargöngin myndu skera ás stíflunnar. Í efstu 7 m holunnar var borað í gegnum lausan illa samlímdan jökulruðning. Á 9 m dýpi fékkst heillegur kjarni og niður á 21 metra náði hart jökulberg. Frá 21 til 38 m dýpis var borað í gegnum basaltlag en í holubotni á 39,5 m dýpi var líklega komið gegnum basaltið en þarna varð algjört kjarnatap.

Lektarprófanir í holunni misheppnuðust og því var hola BV-23A boruð í um 3 m fjarlægð frá fyrrnefndri holu. Kjarnahola BV-23A er 22,5 m djúp og hefur hún nákvæmlega sömu jarðlagaskipan og hola BV-23.

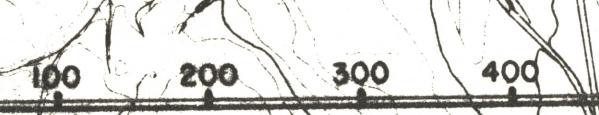
Frá yfirborði, niður á 12 m dýp mældist lektin 20-60 LU. Á 12-19 m dýpi lak næstum ekki neitt en á 19-22,5 m dýpi mældist lektin 16 LU. (Sjá borholusnið kjarnahola BV-23 og 23A á mynd 15).

Reitur 3,28
á mynd 1

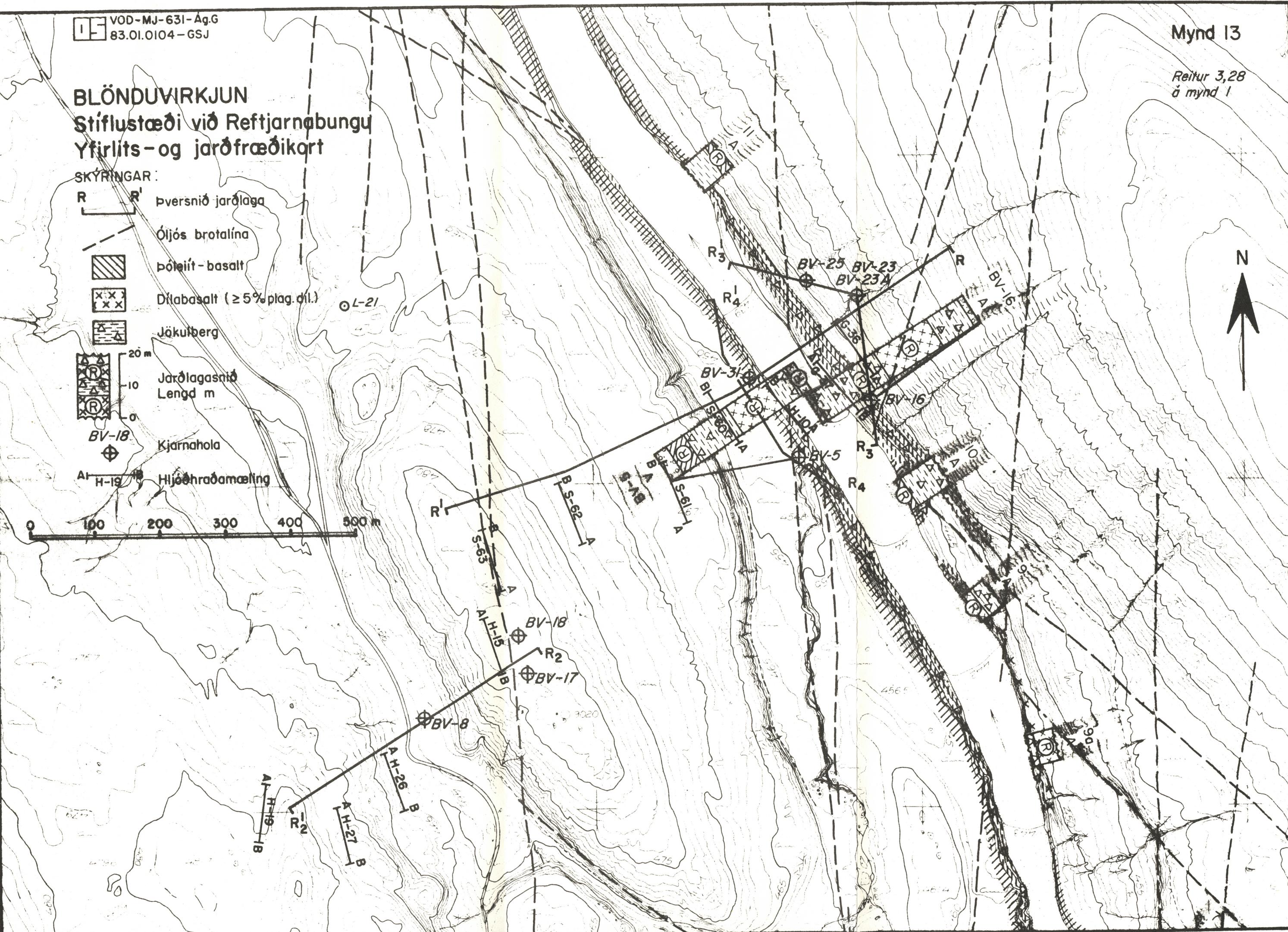
BLÖNDUVIRKJUN Stíflustæði við Reftjarnabungu Yfirlits- og jarðfræðikort

SKÝRINGAR:

- R R' Þversnið jarðlaga
- Óljós brotalína
- Bóleit-basalt
- Dílabasalt ($\geq 5\%$ plagi. díl.)
- Jökulberg
- 20 m Jarðlagasnís Lengd m
- BV-18 Kjarnahola
- Hljóðhráðamæling

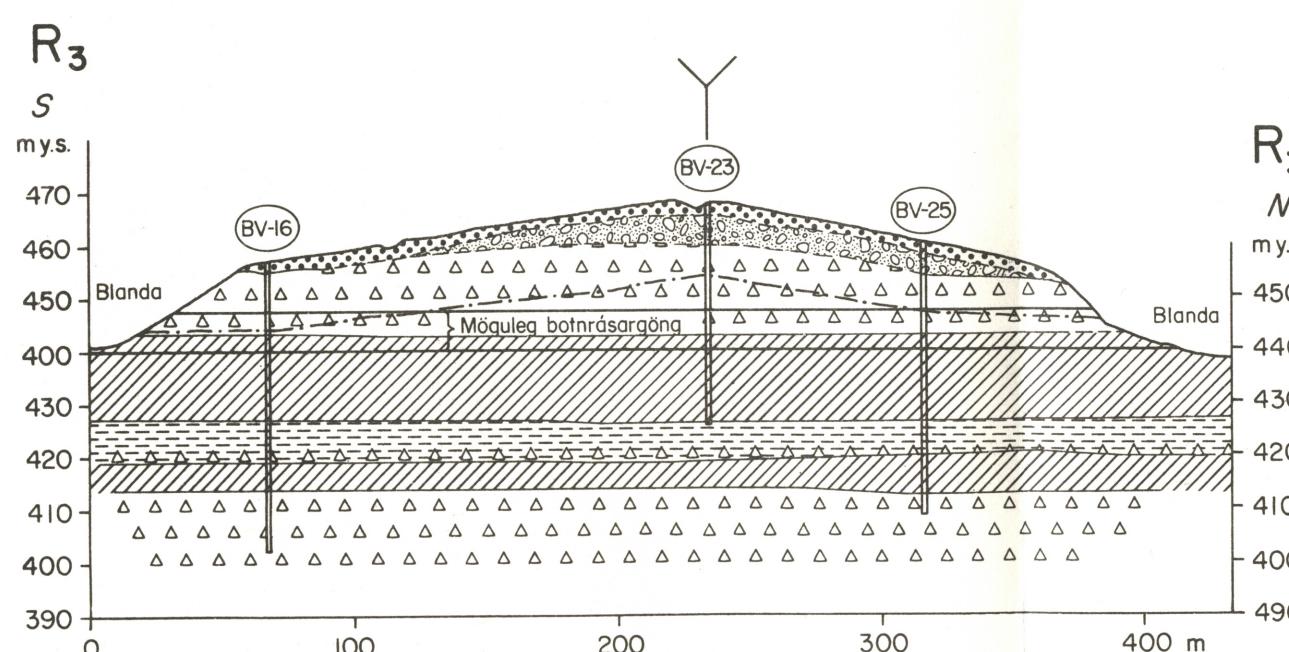
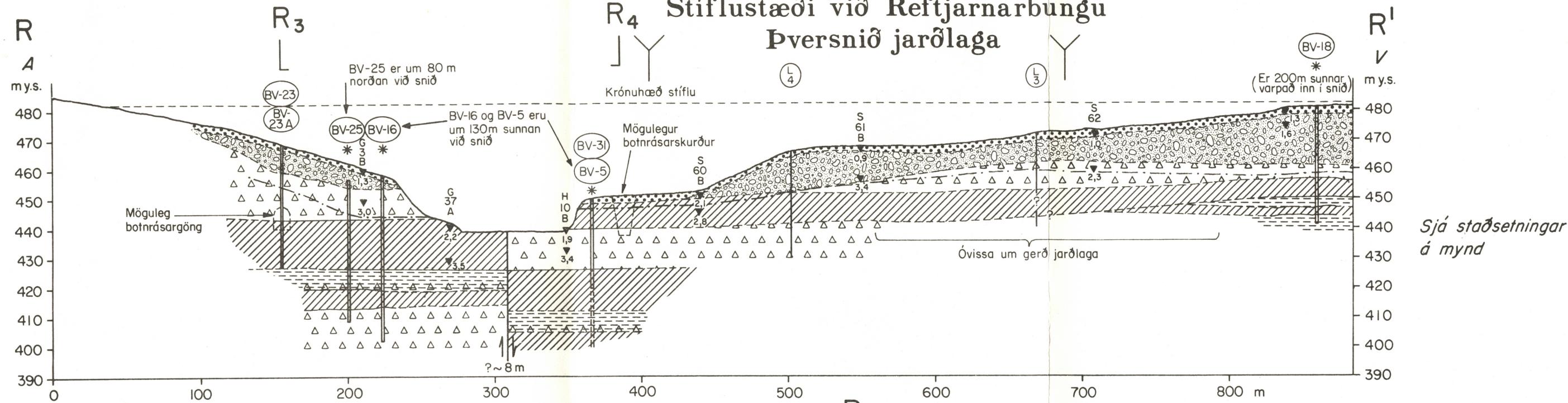
N

Sniðin eru yfirhækkuð 2x

BLÖNDUVIRKJUN

Stíflustæði við Reftjarnarbungu Pversnið jarðlaga

SKÝRINGAR:

Laus veðruð jarðlög

Setlög úr sandsteini og silti

Loftborshola

Ósamliður og lítið saml. jökulruðn.

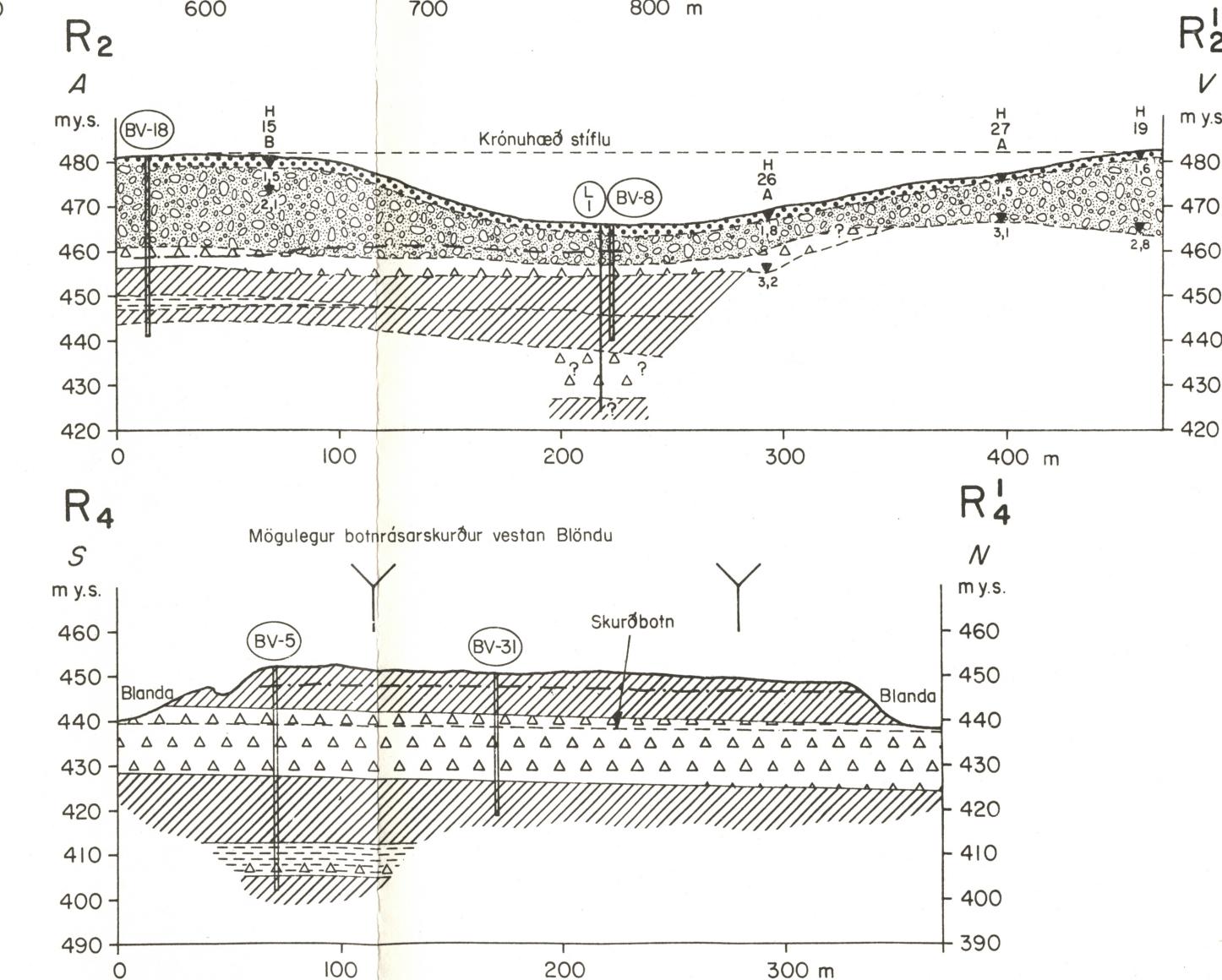
Póleit basalt

Hljóðhraðamæling

Harðnað jökulberg

Kjarnahola

Jarðvatnsstaða

Kjarnahola BV-25 var boruð um 60 m VNV við holu BV-23, nærri norðurenda fyrirhugaðara frárennslisganga. Jarðlagaskipan í holunni er sem hér segir: Frá yfirborði og niður á 13 m dýpi er jökulruðningur, sem harðnar og verður að jökulbergi á 6 m dýpi. Frá 13 m og niður á 29 m dýpi er basaltlag, sama lagið og minnst var á í kjarnaholu BV-23. Undir basaltlaginu er lagskipt setlag úr rauðum sandsteini en neðar í laginu er liðlega eins meters þykkt jökulbergslag. Þetta setlag er gott leiðarlag og hefur það fundist í borholum beggja vegna árinnar. Hæð setlagsins yfir sjó í borholum á svæðinu bendir til þess að misgengi sé eftir farvegi Blöndu á stíflustæðinu, á milli austur og vesturbakkans. Neðan 36,5 m dýpis í holu BV-25 tekur við basaltlag 7 m þykkt og neðan 43 m dýpis er jökulbergslag sem nær niður í holubotn á 48 m dýpi.

Fyrirhugað hefur verið að gera botnrásargöngin í um 438-446 m y.s en það svarar til 20-28 m dýpis í holur BV-23 og til 10-18 m dýpis í holu BV-25. Yrði þá loft ganganna og efsti hluti veggja, neðst í efra jökulbergslaginu en mestur hluti veggja og gólf í basaltlaginu sem er þar umdir. Gera má ráð fyrir að þessi lýsing eigi við endilöng göngin sem verða um 250 m löng auk djúpra skurða við báða gangaenda.

8.2 Botnrásarskurður og bergþéttung á vesturbakka Blöndu

Í stað þess að gera botrásargöng austan Blöndu, er mögulegt að gera botnrásarskurð vestan árinnar. Þar hagar svo til að vestan við árbakkann sem er 12-14 m hárr, er sléttlendi og yrði skurðurinn sprengdur niður í sveig vestur í sléttuna. Er þá áætlað að skurðurinn yrði um 350 m langur og 12-14 m djúpur.

Á mynd 14 er sýnt langsnið jarðlaga eftir skurðleiðinni en á mynd 13 er sýnd lega skurðarins og staðsetning borhola.

Á yfirborði er mðajarðvegur um 2 m þykkur. Undir er um 8 m þykkt basaltlag, mjög heillegt. Neðan við basaltið tekur síðan við um 15 m þykkt jökulbergslag sem Blanda rennur eftir og nær lagið 1-2 m upp fyrir árborðið vestan ár. Skurðbotninn lægi þá í gegnum basaltagið og e.t.v. 2-3 metra niður í jökulbergið. Næstum fullvist má telja að þessi jarðlagaskipan sé óbreytt eftir allri skurðleiðinni.

Kjarnahola BV-31 var boruð á vesturbakka Blöndu nálægt miðlinu fyrirhugaðrar stíflu. Holan var fyrst og fremst boruð vegna lektarprófunar á jarðögum vegna þess að parna stóð til að gera þéttitilraunir með grautun. Áður en borun hófst var jarðvegur (1,5-2 m þykkur) hreinsaður ofan af borstæðinu.

Lýsing jarðlaga í holunni er eftirfarandi: Frá yfirborði niður á 8 m dýpi er basalt, sprungið næst yfirborði en þétt neðar. Á 9 m dýpi tekur við jökulberg niður á 23 m dýpi. Þaðan og niður á holubotn á 29 m dýpi er basalt.

Næst yfirborði lak bergið talsvert (lekt 100 LU) enda er yfirborð klapparinnar talsvert sprungið. Á 2,5-10 m dýpi mældist lektin 20-40 LU en neðan 10 m dýpis virtist draga mjög úr lekt og frá 10-29 m dýpis mældist lektin minna en 10 LU. Í holu BV-05 (sem er um 150 m sunnan við holu BV-31), virtist vera mikill leki nálægt mótum jökulbergsins og basaltsins á 25 m dýpi en ekki kom fram leki við þessi lagamót í holu BV-31.

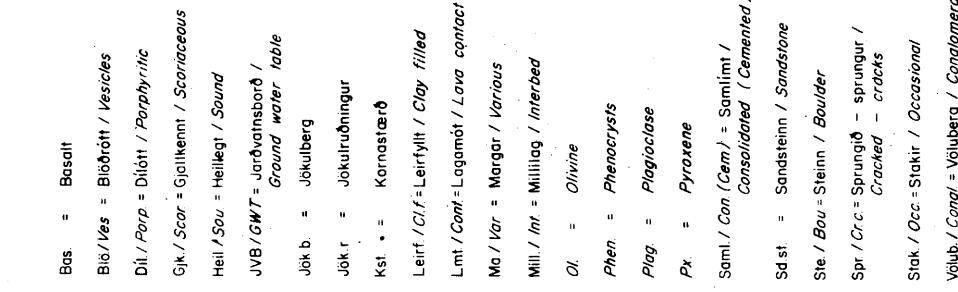
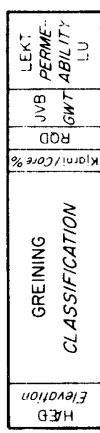
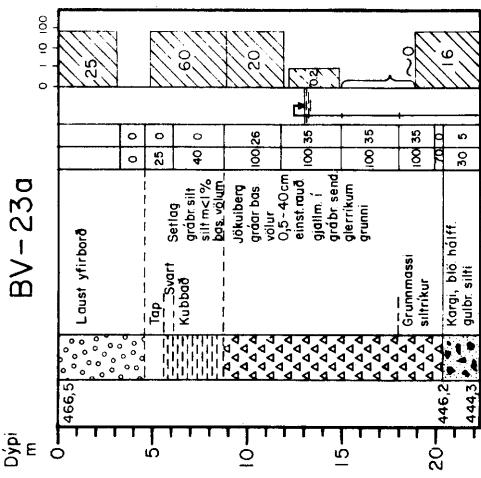
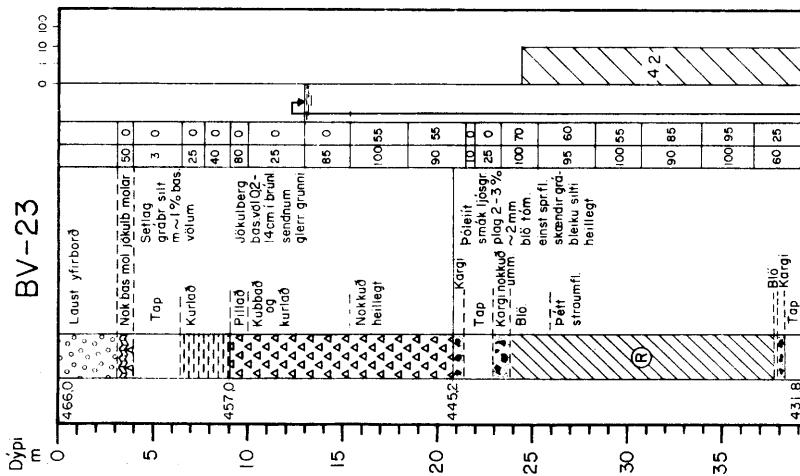
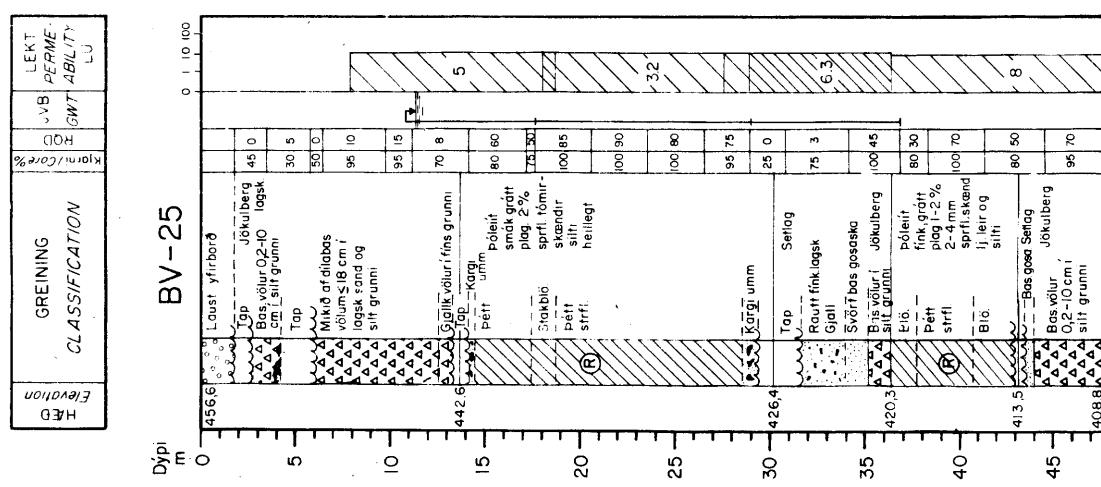
Net af holum var borað með loftbor í klöppina til þess að dæla sementsgraут niður í bergið til þettingar. Verkfræðistofa Sigurðar Thoroddsen sá um þær framkvæmdir og vísast til þeirra varðandi grautunartilraunirnar.

8.3 Sprungumælingar í jökulbergslagi við Sandá

Við Sandá, sem er liðlega 2 km sunnan við stíflustæðið við Reftjarnabungu, voru skoðaðar sprungur sem skera jökulbergslag sem er í farvegi Sandár. Líklegt er að svipaðar, eða samskonar sprungur leynist í jökulbergslögum á stíflustæðunum við Reftjarnabungu og Kolkuhól.

Flestar sprungnanna virtust vera lokaðar og allt að því samgrónar en af 55 sprungum sem voru skoðaðar, voru a.m.k. 5 þeirra opnar, 10 til 20 cm og þá leirfylltar. Þessar síðastnefndu sprungur litu út fyrir að geta verið mögulegar lekaleiðir ef þær lægu undir stíflu.

Aðalsprungustefnan er í norður til norð-norðvestur eða 33 sprungur á gráðubilinu 335-355 og auk þess 8 sprungur á gráðubilinu 355-5. Afgangurinn af sprungunum dreifðist á norðvestlægar stefnur.

SKÝRINGAR / LEGEND

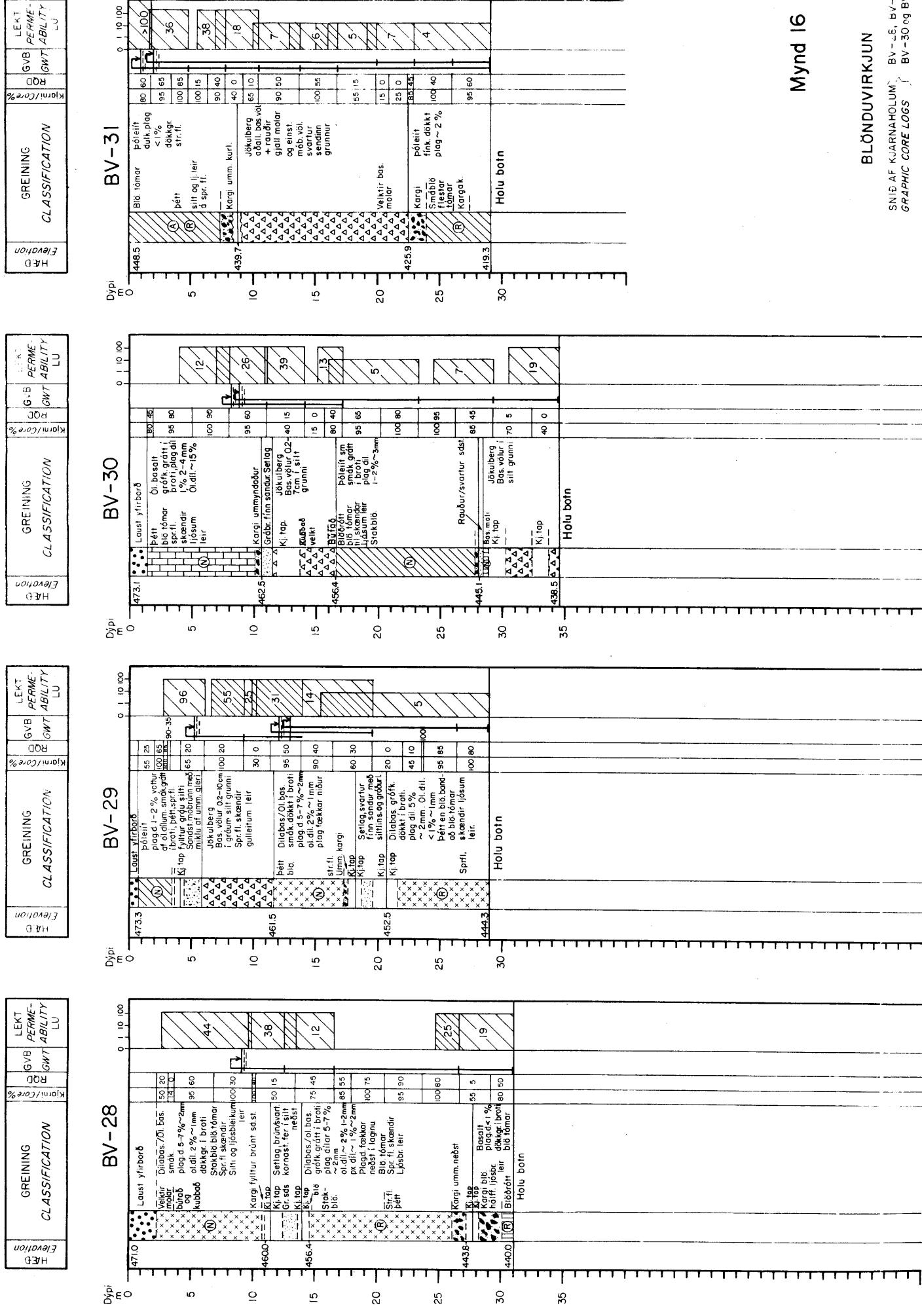
P_x	=	<i>Pyroxene</i>
Saml. / Con (Cem) = Samlimit / Consolidated (Cemented)		
Sd st = Sandstein / <i>Sandstone</i>		
Ste. / Bau = Stein / <i>Boulder</i>		
Spr. / Cr. c = Sprungöl - sprungur / Cracked - <i>cracks</i>		
Stak / Occ = Stakir / <i>Occasional</i>		
völib. / Congl = Völiberg / <i>Conglomerate</i>		
Yb / Ob = Lauv yfirborðslög / <i>Overburden</i>		
Str. fl. = Strumflögun		

Mynd 15

BLÖNDUVIRKJUN

Snið af kjarnaholum BV-23, BV-23a og BV-25
Graphic core logs —"— —" — —" — —" —

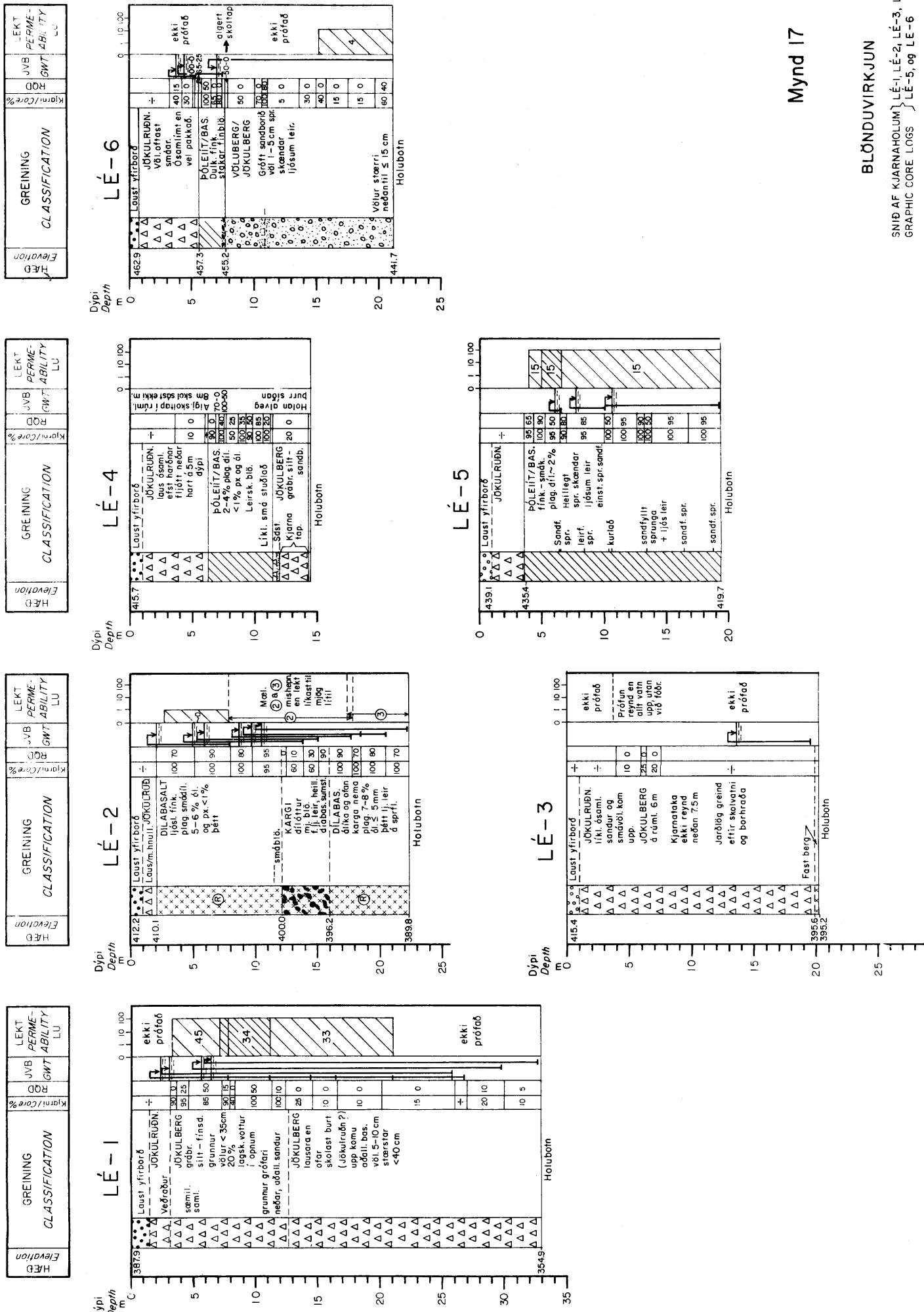
VCD-MJ-631-Gu.Bi.
82.09-1178-EK.

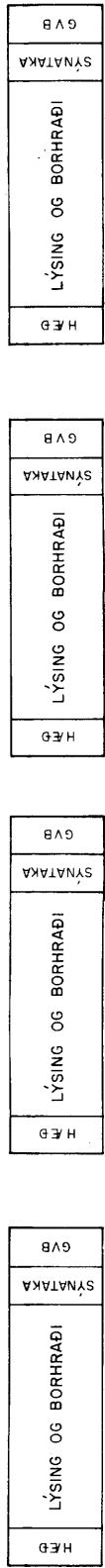
Mynd 16

VOD. MJ. 631 A.I.G.
82 11 1339 EK

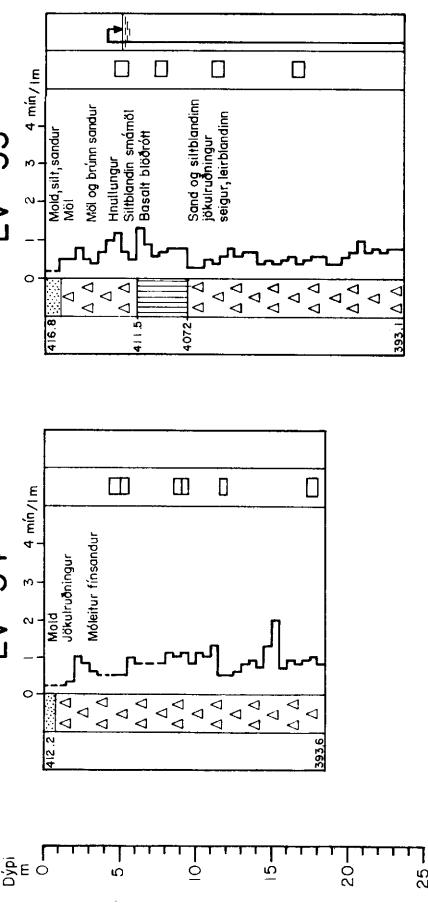
D. MJ. 631. A.I.G.
11 1339 EK

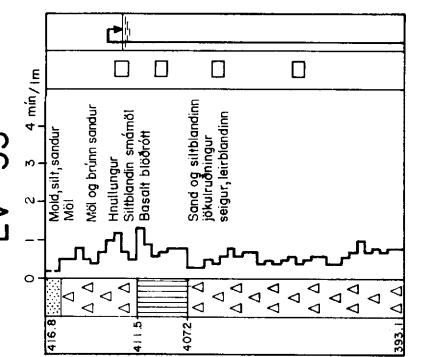
Mynd 17

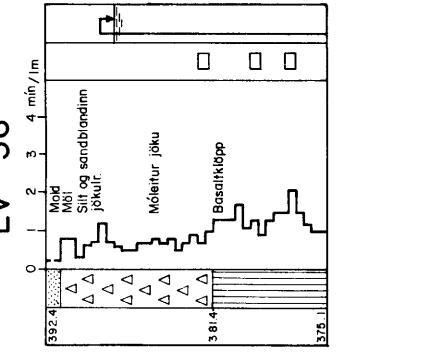
LV-34

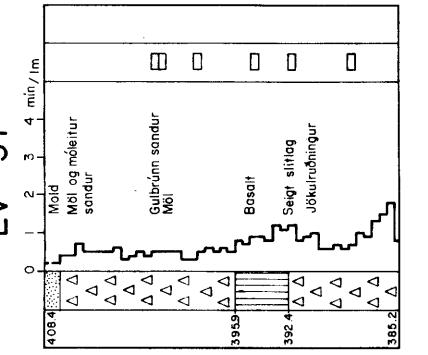
LV-35

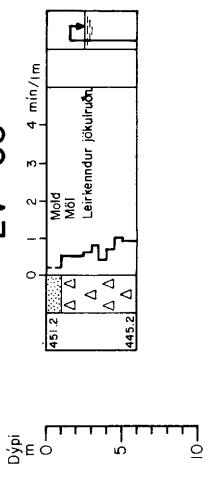
LV-36

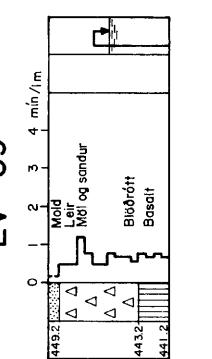
LV-37

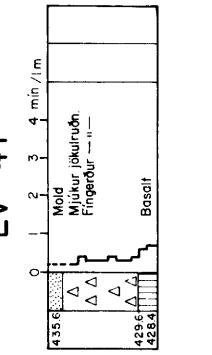
LV-38

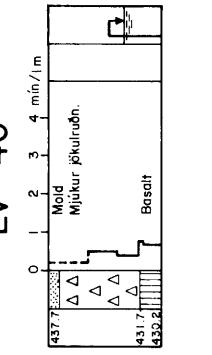
LV-39

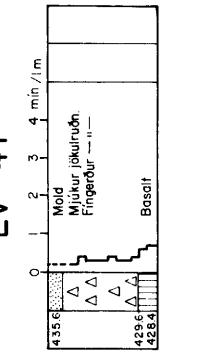
LV-41

LV-40

LV-42

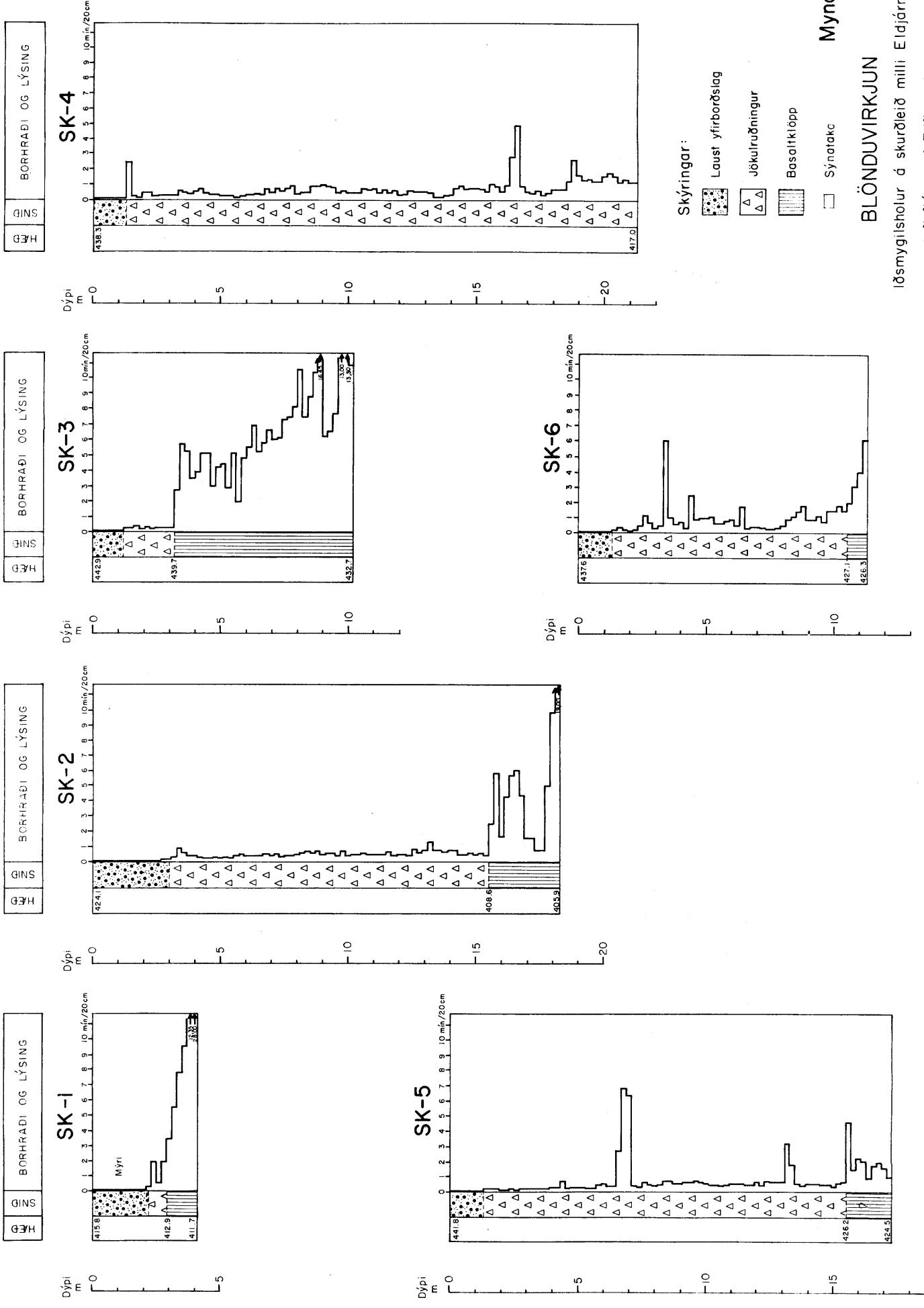

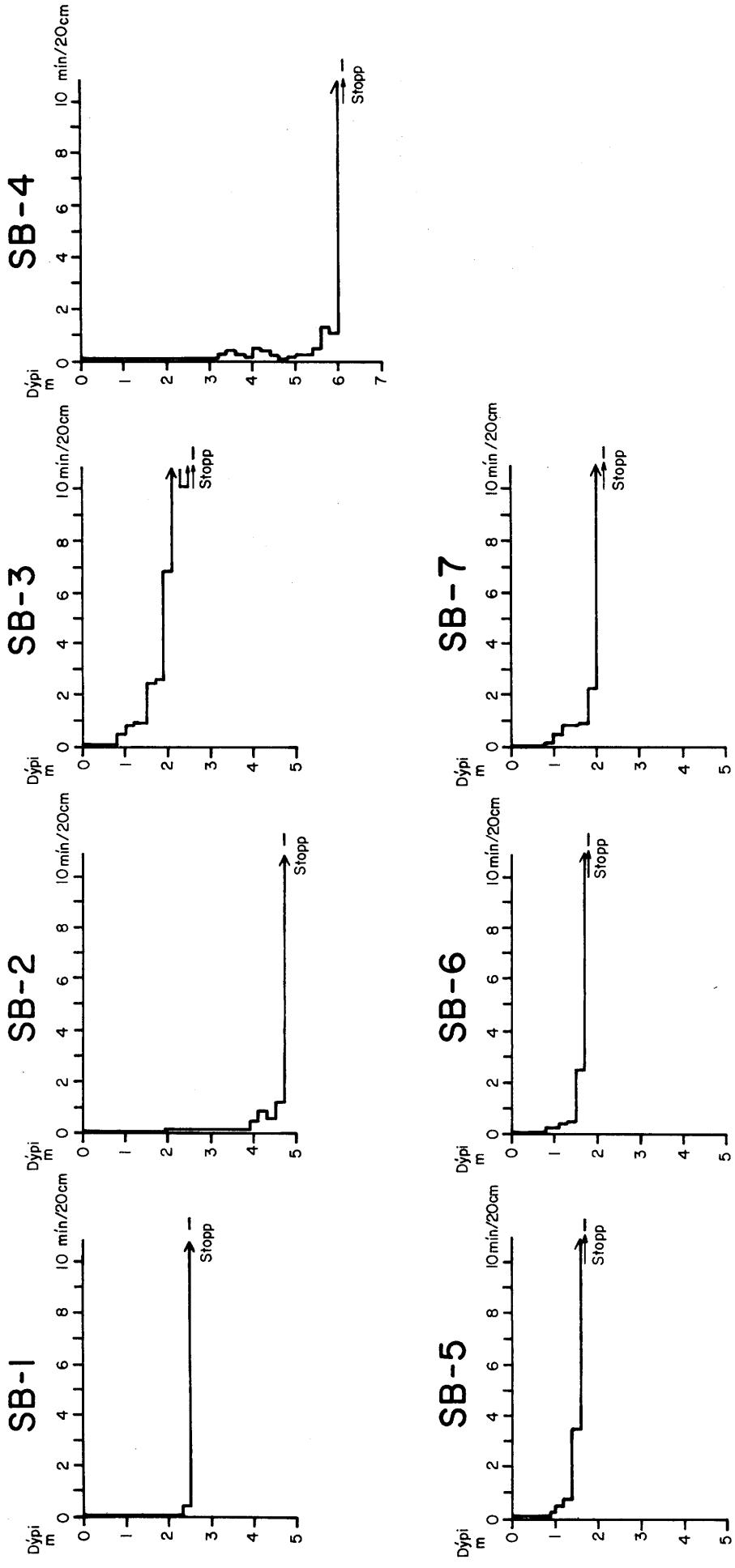
Mynd 18

BLÖNDUVIRKJUN

SNIÐ AF LOFTBORSHOLUM } LV-34 — LV-42
NON CORING LOGS

Sjá skýringar á mynd 19

Mynd 20

BLÖNDUVIRKJUN

Borro höggsmigilisnöjur á skurðleid frá Eldjárnssöðafá óð A. Friðm.vatni

TAFLA 1

Kjarnaboranir við Blöndu 1974-1982. Staðsetning, hæð og dýpi hola

Hola nr.	Hnit x-vestur	Y-norður	Hæð m y.s.	Botn holu m y.s.	Dýpi m
BV-01	586.711,0	549.849,0	412,6	307,1	105,5
BV-02	586.461,8	549.618,3	398,9	48,4	350,5
BV-03	581.206,7	524.465,3	469,6	429,2	40,4
BV-04	581.219,9	524.097,6	476,3	456,3	24,0
BV-05	578.185,5	526.042,6	452,6	402,6	50,0
BV-06	581.101,6	525.144,4	480,9	450,7	30,2
BV-07	577.641,5	524.495,5	461,8	421,5	40,3
BV-08	578.767,2	525.639,4	466,2	439,1	27,1
BV-09	582.875,5	531.912,5	456,1	442,0	14,1
BV-10	584.790,0	547.199,5	411,8	35,6	376,2
BV-11	585.148,0	545.909,6	392,3	340,3	52,0
BV-12	583.979,6	548.515,4	263,5	43,5	220,0
BV-13	584.354,7	547.772,4	336,9	90,6	246,3
BV-14	583.648,2	548.580,9	208,7	52,5	156,2
BV-15	585.476,6	546.009,4	394,6	370,6	24,0
BV-16	578.069,0	526.122,0	456,9	400,9	56,0
BV-17	578.613,1	525.708,3	481,5	470,7	10,8
BV-18	578.616,5	525.775,2	482,6	441,4	41,2
BV-20	584.561,6	547.484,4	366,8	74,8	292,0
BV-21	583.801,3	547.767,0	262,18	174,8	87,4
BV-22	584.162,6	548.108,2	289,58	62,4	227,2
BV-23	578.096,7	526.290,1	445,97	416,6	39,4
BV-23A	578.095,0	526.288,4	446,46	424,1	22,4
BV-24	584.836,9	547.250,3	409,96	335,6	74,4
BV-25	578.190,2	526.307,6	456,63	408,8	47,8
BV-26	584.756,5	547.157,7	412,78	337,3	75,5
BV-27	584.503,5	547.701,0	352,07	92,6	259,5
BV-28	581.214,9	524.916,0	471,01	440,0	31,0
BV-29	581.219,7	524.725,0	473,29	444,3	29,0
BV-30	581.153,8	524.248,6	473,07	438,5	34,6
BV-31	578.245,0	526.151,8	448,5	419,3	29,2
BV-32	584.723,7	547.338,4	396,56	105,0	367,6
LÉ-1	585.240,3	546.107,9	387,85	354,9	32,0
LÉ-2	585.787,2	545.947,8	412,23	389,8	22,5
LÉ-3	584.924,4	546.406,9	415,39	395,0	20,4
LÉ-4	584.855,4	547.046,1	415,68	401,3	14,4
LÉ-5	584.809,8	540.146,2	439,13	419,7	19,5
LÉ-6	583.252,9	531.837,5	462,9	441,7	21,2

TAFLA 2

Loftborsholur 1982. Staðsetning, hæð og dýpi

Hola nr.	Hnit	Y-norður	Hæð m y.s.	Botn holu m y.s.	Dýpi m
LV-34	584.786,7	547.184,1	412,15	393,6	18,5
LV-35	584.749,9	546.388,8	416,75	393,1	23,5
LV-36	585.147,6	545.917,9	392,34	375,1	18,5
LV-37	584.786,9	547.254,7	408,34	385,2	23,2
LV-38	583.810,3	532.796,1	451,18	445,2	6,0
LV-39	584.246,8	533.312,0	449,16	441,2	8,0
LV-40	584.138,4	537.216,3	437,72	430,2	7,5
LV-41	584.176,8	537.528,3	435,58	428,4	7,3
LV-42	584.346,3	541.152,2	420,49	408,5	12,0
SK-1	584.345,2	541.353,1	415,76	411,7	4,1
SK-2	584.355,3	540.315,0	424,05	405,9	18,3
SK-3	584.227,2	539.220,9	442,89	432,7	10,4
SK-4	584.193,9	538.275,2	438,30	417,0	21,3
SK-5	584.185,3	537.869,5	441,80	424,5	17,3
SK-6	584.149,6	537.264,2	437,64	426,3	11,3

Alls 207,1

ORKUSTOFNUN
Vatnsorkudeild
BLONDUVIRKJUN

GRUNNVATNSMÆLINGAR
I BORHOLUM

Mælt:
Unnud: BK
1983-02-28

Dags-
tal-
indar BV1 BV2 BV3 BV4 BV5 BV6 BV7 BV8 BV9 BV10 BV11 BV12 BV13

HEITI HOLU/GRUNNVATNSBORG a.v.s.

74.08.16	Urteki												
77.07.14		461.70											
77.07.30			472.65										
77.08.05				451.27									
77.08.10					463.90								
77.08.19						457.40							
77.08.26							459.50						
77.08.31								450.80					
77.10.19		383.55											
78.08.20								384.25					
78.09.12									235.40				
79.08.02										292.90			
82.07.08										375.41			
82.07.08											309.78		
82.07.30			467.07	456.88	463.55								
82.08.02										375.56	383.93		309.80
82.09.03													
		461.70	464.89	450.70	463.41	457.38	459.99						

ORKUSTOFNUN
Vatnsorkudeild
BLONDUVIRKJUN

GRUNNVATNSMÆLINGAR
I BORHOLUM

Mælt:
Unnud: BK
1983-02-24

Dags-
tal-
indar BV14 BV15 BV16 BV18 BV20 BV21 BV22 BV23 BV23A BV24 BV25 BV26 BV27

HEITI HOLU/GRUNNVATNSBORG a.v.s.

79.08.11		384.95											
79.08.27			452.10										
79.09.14				459.60									
81.11.11					340.80								
81.11.12						344.80							
82.07.05							240.98						
82.07.06								341.54					
82.07.17									273.03				
82.07.18										452.97			
82.07.20											445.13		
82.07.21											378.71		
82.07.28												379.78	
82.07.30												453.46	
82.08.02		205.74							341.68	235.33	276.23		
82.09.03													310.27

ORKUSTOFNUN
Vatnsorkudeild
BLONDUVIRKJUN

GRUNNVATNSMÆLINGAR
I BORHOLUM

Mælt:
Unnud: BK
1983-02-24

Dags-
tal-
indar BV28 BV29 BV30 BV32

HEITI HOLU/GRUNNVATNSBORG a.v.s.

82.08.02	462.01			
82.08.06		460.39		
82.08.13			464.27	
82.09.03	461.74	458.93	463.82	
82.09.27				375.30

ORKUSTOFNUN
Vatnsorkudeild
BLONDUVIRKJUN

GRUNNVATNSMÆLINGAR
I BORHOLUM

Mælt:
Unnud: BK
1983-02-24

Dags-
tal-
indar LE1 LE2 LE3 LE4 LE5 LE6

HEITI HOLU/GRUNNVATNSBORG a.v.s.

82.07.15	381.45					
82.07.20		401.65				
82.07.27			401.70	Puff		
82.08.04					456.20	
82.08.05						429.50

HEIMILDASKRÁ

Ágúst Guðmundsson og Birgir Jónsson 1979:

Blönduvirkjun. Jarðfræðirannsóknir 1974-1978. Framvinduskýrsla.
Orkustofnun, OS79024/ROD07, 171 s.

Ágúst Guðmundsson, Birgir Jónsson og Björn A. Harðarson 1982:

**Blönduvirkjun-Jarðfræðirannsóknir I. Almenn jarðfræði og
mannvirkjajarðfræði.**
Orkustofnun, OS82090/VOD14, 249 s.

Birgir Jónsson og Björn A. Harðarson 1981:

Blönduvirkjun-Jarðfræðirannsóknir II. Byggingarefni.
Orkustofnun, OS81019/VOD08, 114 s.

Ingibjörg Kaldal og Skúli Víkingsson 1982:

**Blönduvirkjun. Jarðgrunnur á lónstæði og mat
á áhrifum lónsins á jarðvegseyðingu.**
Orkustofnun, OS82005/VOD02, 21 s.

Ingvar Þór Magnússon og Gunnar Þorbergsson 1982:

Landmælingar vegna jarðfræðirannsókna við Blöndu 1982.
Orkustofnun, OS82120/VOD54, 24 s.

Verkfræðistofa Sigurðar Thoroddsen SF og Rafteikning 1982:

Blönduvirkjun verkhönnun 150 MW virkjunar við Eiðsstaði.
RARIK 82505, 76 s.

VIÐAUKI

AURBURÐUR í BLÖNDU

AURBURÐUR Í BLÖNDU

Aurburður vatnsfalla er háður ýmsum þáttum og getur verið erfitt að henda reiður á sumum þeirra. Þó blasir við að hann er eithvert fall af rennsli og einnig að þetta fall er annað á vetrum en sumrum. Þetta fall er kallað aurburðarlykill og er notað til að reikna heildaraurburð viðkomandi ár út frá meðalrennsli hvers sólarhrings.

Til þess að skilgreina aurburðarlykil þarf mörg sýni svo að fjölbreytilegar aðstæður við árnar komi fram. Oft þarf því mörg ár til þess að ná nógu mör gum sýnum til ákvörðunar á gðum lykli. Breytingar á vatnasviði einhverrar ár, annaðhvort af mannavöldum eða náttúrunnar gera nauðsynlegt að reikna marga aurburðarlykla fyrir sömu á. Með samanburði aurburðarlyklanna fæst sú breyting, sem orðið hefur, hvort sem er milli árstíða eða til lengri tíma litið.

Frá og með árinu 1962 hafa verið tekin 97 sýni af svifa ur úr Blöndu við brúna við Löngumýri. Sá sýnatökustaður er kallaður "Blanda Guðlaugsstaðir". Í töflu 1 er skrá yfir þau öll.

Tafla 2 er skrá yfir framburð árinnar hvern einstakan mánuð frá jan. 1966 til des. 1980 skipt í gróft efni og fínt efni. Mörkin milli fíns og grófs efnis eru 0,02 mm. Tafla 3 sýnir ársframburð árinnar hvert einstakt ár frá 1966-1980 þar eru einnig birtir þeir lyklar sem framburðurinn er reiknaður eftir.

Flest eru sýnin frá árinu 1975 eða 17 og eru þau nær öll tekin á tímabilinu 15. maí til loka september en á öðrum árstínum er aurburður árinnar mjög lífill.

Undirritaður hefur gert línurit úr niðurstöðum sýna frá árinu 1975 (mynd 1). Á láréttu ásnum er tíminn (árið) en mg/l á 16réttu ásnum. Línuritið á að sýna meðalmagn svifaurs hvern dag ársins og er hér um að ræða framburð þar sem kornastærð er minni en 0,2 mm (ath. önnur skipting en í töflu 2 og 3). Í stað þess að styðjast við lykil fyrir rennsli og aurburð er aurmagnið lesið af línuritinu dag fyrir dag og margfaldað með meðalrennsli viðkomandi dags og fæst þá framburður dagsins. Að lokum er lagður saman framburður frá öllum dögum ársins og fenginn ársframburðurinn.

Samkvæmt þessari aðferð fæst að árið 1975 beri áin fram 362 þúsund tonn af svifaure (kornastærð <0,2 mm) frá maí til september en um 7 þúsund tonn á öðrum árstínum eða samtals

369 þúsund tonn af svifaur <0,2 mm. Ef þessi niðurstaða er borin saman við niðurstöður útreikninga með lyklum, þá hafa þar fengist 374 þúsund tonn af fínu efni eða minna en 0,02 mm kornastærð. Til þess að tóturnar verði sambærilegar þarf að leggjast þar við mó�, kornastærð 0,02-0,2 mm sem er 240 þúsund tonn. Samtals verða það 615 þúsund tonn samanborið við 369 þúsund tonn.

Aðferðin með línumritinu gefur þá aðeins 60% af svifaur þeim er lyklarnir gefa.

Lyklarnir byggja á meðaltali úr mörgum sýnum frá mörgum árum. Veðurfarslegar aðstæður hafa mikil áhrif á aurmagn og geta því valdið miklu fráviki í einstökum tilfellum frá lykli, sem sýnir aurmagn miðað við rennsli. Útreikningar samkvæmt aurburðarlyklum gætu verið allfjarri lagi þegar reiknað er aurmagn fyrir eitt ár en meðaltal margra ára gæti verið nær lagi.

Framburður 1975 virðist vera yfir meðallagi. Samkvæmt útreikningi eftir línumritinu er heildarframburður árinnar 369 þúsund tonn af svifaur <0,2 mm. Við það bætist; 10% upphrærður sandur og 10% botnskrið, sem gera 73 þúsund tonn í viðbót eða alls 442 þúsund tonn, eða 304 þúsund rúmmetrar af aur það ár.

Nýtanlegt rými í fyrirhuguðu miðlunarloni Blönduvirkjunar er um 415 Gl eða 1350 sinnum meira en ársframburður 1975.

Meðalársframburður Blöndu samkvæmt aurburðarlyklum er 708 þúsund tonn + 10% botnskrið = 780 þús. tonn sem gera 537 þúsund rúmmetra af aur eða minna en einn sjöhundruðasta af rými lónsins

VOD-MJ-631-SZ
83.03.0455.'0D

Mg/l m³/s

1400
1200
1000
800
600
400
200
0

jan. feb. mars ap. mai jun. jul. aug. sep. okt. nov. des.

1975

Mynd 1

TEKNIÐIÐ REINSGU SVÍFAÐUR		UPPL.		KORMASTER MEAL		STÖRST TORGU		KORN AFRÉTT ATVN									
DASSETHN.	KLÚDKA NL/S	HGL/N	KGS/HGL	SANDUR	MOK/NELA	LEIR	SD/NL	NR/LR	Ø MN								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
BLANDA GUMLAGSTAFIR																	
66.10.31	1560	17.0	100	1.70	81	25	29	25	21	25	29	25	21	1.1	F		
70.05.07	1600	81.0	3594	291.11	55	611	2372	539	72	17	68	15	7	1.1	F	17	
70.05.07	1680	151	1069	152.16	34	242	646	111	10	24	64	11	1	1.4	F	17	
70.05.18	1900	176	802	141.15	27	136	521	120	24	17	65	15	3	1.3	F		
75.05.25	9745	151	683	103.13	30	102	416	150	20	15	66	22	1	0.6	F		
75.06.16	2200	47.1	28	1.32	55	0	3	14	11	0	10	51	39	0.2	F		
75.06.20	1030	46.4	16	0.74	46	0	2	3	11	0	13	19	48	0.2	F		
75.06.20	1415	44.1	11	0.49	55	0	2	3	6	0	19	28	53	0.2	F		
75.07.04	1245	48.6	97	4.71	69	0	10	43	45	0	10	44	46	0.1	F		
75.07.04	1550	68.9	443	30.52	63	0	84	284	75	0	19	64	17	0.3	F		
75.07.07	1130	88.7	972	86.22	73	0	243	632	97	0	25	65	10	0.5	F		
75.07.24	1550	51.6	263	10.47	60	0	28	122	53	0	14	60	26	0.4	F		
76.08.07	1900	78.2	359	28.07	51	0	111	180	68	0	31	50	19	0.2	F		
HEIMATN.	24	81.0	617	65.79	50	77	301	190	48	9	35	36	21				
F-57WNA 1942-76				379		239		43	57								
BLANDA GUMLAGSTAFIR																	
65.08.24	2030	51.0	224	11.42	46	20	78	94	31	9	35	42	14	1.4	SI		
66.08.06	1600	46.0	84	3.86	26	13	30	24	17	13	36	29	20	1.3	SI		
69.04.25	1220	72.0	370	26.64	45	22	111	185	52	6	39	50	14	2.2	SI		
70.05.28	2000	76.0	124	9.42	28	22	57	41	4	18	44	33	3	0.9	SI	6.0	L
70.05.31	58.0	42	2.44	32	15	12	0	35	36	29	0	1.4	53	6.0	L		
70.06.01	2300	167	2235	373.24	30	246	154	313	22	11	74	14	1	0.8	SI	6.0	L
70.07.15	1700	40.0	28	1.12	44	5	13	8	2	19	45	30	6	0.9	SI	6.0	L
74.06.16	1150	65.0	573	38.54	66	36	160	265	119	5	27	48	20	0.6	SI	4.0	C
74.06.17	1145	64.0	323	33.47	77	37	146	267	73	7	26	51	14	1.0	SI	4.0	C
74.06.23	1610	49.0	162	7.94	73	8	21	45	48	5	13	40	42	0.4	SI	4.0	C
74.06.26	1800	34.0	90	3.06	70	5	14	45	25	5	15	51	28	0.3	SI	4.0	C
74.09.19	1330	27.0	37	1.05	64	2	12	22	3	5	32	36	7	0.6	SI	4.0	C
75.05.22	1800	61.1	107	6.54	31	4	63	27	13	4	59	23	12	0.8	SI	6.0	
75.07.11	1715	88.7	811	71.94	64	16	187	454	154	2	23	54	19	0.5	SI	4.0	
75.08.12	1600	100	1134	113.40	50	68	465	445	136	6	41	41	12	0.9	SI	6.0	
75.08.12	1240	72.2	659	48.36	73	13	201	355	120	2	36	50	18	0.4	SI	6.0	
75.08.30	1810	76.7	840	64.43	57	17	403	344	76	2	48	41	9	0.4	SI	6.0	
75.09.30	1900	80.0	930	74.40	53	37	446	372	74	4	48	40	8	0.7	SI	4.3	
75.09.05	1115	54.2	312	16.91	49	9	72	145	66	3	23	53	21	0.4	SI	4.3	
75.09.15	1300	36.8	164	6.04	55	5	34	65	37	3	21	52	24	0.5	SI	4.3	
75.09.21	1250	29.6	21	0.62	70	0	7	13	1	1	32	42	5	0.3	SI	6.0	
75.11.06	1100	22.2	17	0.38	79	2	4	9	2	11	26	53	10	0.3	SI	4.3	
76.04.24	1530	149	711	105.94	30	547	121	43	0	77	17	6	0	1.1	SI	4.0	
76.05.20	2040	119	340	40.46	42	48	197	88	7	14	36	26	2	0.6	SI	4.0	
76.06.26	1845	83.7	257	21.51	61	15	65	163	54	6	33	46	21	0.5	SI	3.0	
77.09.17	0250	21.7	26	9.56	54	2	10	14	0	6	37	35	35	0.3	SI	4.0	
77.01.28	1440	50.8	73	3.71	38	21	37	15	0	2	23	75	0	0.4	SI	6.0	
77.04.26	1320	22.2	51	1.13	50	23	17	11	0	45	34	21	0	0.8	SI	4.0	
77.08.07	0240	40.1	63	2.53	38	4	28	21	9	7	45	34	14	0.5	SI	4.0	
77.08.30	1820	44.9	165	7.41	62	13	53	76	23	8	32	44	14	0.5	SI	3.0	
77.09.21	1120	63.9	283	18.08	68	17	99	133	34	6	35	47	12	0.8	SI	4.0	
78.07.31	0130	53.4	234	12.50	63	12	94	30	54	42	13	0.8	SI	4.0			

Tafila 1

Tafla 2

		Samt.	Groft	Fint
JAN	1966	1014.	456.	431.
FEB	1966	184.	60.	115.
MAR	1966	292.	102.	166.
APR	1966	1859.	828.	781.
MAI	1966	24428.	14538.	7035.
JUN	1966	18841.	10353.	5966.
JUL	1966	83127.	27180.	54073.
AGU	1966	55225.	18034.	36081.
SEP	1966	6342.	2268.	3522.
OKT	1966	803.	305.	401.
NOV	1966	10349.	3412.	6660.
DES	1966	99.	11.	13.
<hr/>				
JAN	1967	21993.	17009.	4580.
FEB	1967	267.	91.	156.
MAR	1967	108.	33.	73.
APR	1967	244186.	237872.	37737.
MAI	1967	29365.	17274.	8553.
JUN	1967	78298.	53930.	18811.
JUL	1967	15845.	5508.	9245.
AGU	1967	40612.	13332.	26318.
SEP	1967	12142.	4241.	7030.
OKT	1967	1354.	505.	698.
NOV	1967	8404.	2777.	5376.
DES	1967	8802.	2912.	5627.
<hr/>				
JAN	1968	38.	11.	30.
FEB	1968	20522.	16251.	4053.
MAR	1968	13658.	8236.	3925.
APR	1968	44795.	30813.	10818.
MAI	1968	184621.	148189.	36209.
JUN	1968	320911.	291816.	51715.
JUL	1968	36339.	12093.	22945.
AGU	1968	87974.	28371.	57968.
SEP	1968	24378.	8294.	14782.
OKT	1968	892.	335.	455.
NOV	1968	20962.	6880.	13577.
DES	1968	282.	110.	135.
<hr/>				
JAN	1969	71.	23.	45.
FEB	1969	11.	3.	10.
MAR	1969	74.	24.	48.
APR	1969	66756.	51907.	13748.
MAI	1969	32073.	19862.	8839.
JUN	1969	11453.	6015.	3847.
JUL	1969	23334.	8014.	13908.
AGU	1969	325183.	101155.	231173.
SEP	1969	69019.	22494.	45162.
OKT	1969	6862.	2421.	3904.
NOV	1969	171.	69.	77.
DES	1969	143.	58.	63.
<hr/>				
JAN	1970	63.	18.	46.
FEB	1970	22.	6.	18.
MAR	1970	21.	5.	17.
APR	1970	95.	29.	64.
MAI	1970	145906.	108421.	31834.
JUN	1970	43111.	26547.	11887.
JUL	1970	21416.	7320.	12890.
AGU	1970	74245.	24349.	48035.
SEP	1970	10873.	3769.	6392.
OKT	1970	7832.	2755.	4479.
NOV	1970	288.	114.	134.

Tafia 2

DES	1970	466301.	133134.	384765.
JAN	1971	127.	41.	80.
FEB	1971	88.	29.	55.
MAR	1971	10725.	6809.	2896.
APR	1971	4570.	2461.	1539.
MAI	1971	624321.	580459.	102136.
JUN	1971	7466.	3898.	2550.
JUL	1971	31810.	10779.	19426.
AGU	1971	25219.	8640.	15095.
SEP	1971	22793.	7745.	13870.
OKT	1971	8702.	2983.	5230.
NOV	1971	3510.	1259.	1943.
DES	1971	125881.	36882.	99296.
JAN	1972	7627.	4479.	2369.
FEB	1972	1083.	440.	506.
MAR	1972	1425.	587.	653.
APR	1972	53032.	40021.	11130.
MAI	1972	44855.	28104.	12098.
JUN	1972	4577.	2131.	1787.
JUL	1972	60344.	20162.	37800.
AGU	1972	40699.	13673.	25228.
SEP	1972	23379.	7968.	14140.
OKT	1972	8307.	2939.	4703.
NOV	1972	1459.	548.	744.
DES	1972	5736.	2007.	3320.
JAN	1973	91451.	77033.	18334.
FEB	1973	794.	306.	394.
MAR	1973	5808.	2989.	2029.
APR	1973	65362.	45286.	15497.
MAI	1973	17785.	9991.	5504.
JUN	1973	8859.	4448.	3140.
JUL	1973	16133.	15468.	28688.
AGU	1973	56871.	18748.	36497.
SEP	1973	28129.	9580.	17018.
OKT	1973	81516.	25225.	58705.
NOV	1973	47888.	14809.	34437.
DES	1973	483.	187.	233.
JAN	1974	187.	60.	117.
FEB	1974	116.	37.	73.
MAR	1974	98746.	84846.	18296.
APR	1974	124964.	354893.	80058.
MAI	1974	7596.	3766.	2742.
JUN	1974	16008.	8692.	5149.
JUL	1974	43066.	14476.	26660.
AGU	1974	70366.	23101.	45442.
SEP	1974	13208.	4508.	7983.
OKT	1974	3990.	1440.	2182.
NOV	1974	1955.	712.	1055.
DES	1974	462.	181.	220.
JAN	1975	324.	110.	188.
FEB	1975	824.	329.	396.
MAR	1975	973.	390.	465.
APR	1975	7847.	4180.	2622.
MAI	1975	142676.	106171.	31020.
JUN	1975	28501.	17189.	8102.
JUL	1975	152693.	49023.	102546.
AGU	1975	275279.	86853.	190588.
SEP	1975	18132.	6163.	11033.
OKT	1975	17892.	6109.	10796.

Tafla 2

NOV	1975	21922.	7151.	14395.
DES	1975	4585.	1607.	2654.
<hr/>				
JAN	1976	1173.	475.	571.
FEB	1976	2742.	1216.	1140.
MAR	1976	1279.	510.	607.
APR	1976	68191.	49425.	15248.
MAI	1976	375893.	322341.	68278.
JUN	1976	87842.	58174.	21980.
JUL	1976	530905.	164361.	380877.
AGU	1976	774193.	234847.	574902.
SEP	1976	54893.	18187.	34888.
OKT	1976	10133.	3555.	5822.
NOV	1976	4696.	1666.	2652.
DES	1976	975.	372.	483.
<hr/>				
JAN	1977	910.	388.	412.
FEB	1977	302.	103.	174.
MAR	1977	419.	148.	233.
APR	1977	1713.	811.	683.
MAI	1977	45603.	30376.	11443.
JUN	1977	6773.	3499.	2352.
JUL	1977	118107.	38213.	78229.
AGU	1977	206164.	64228.	146176.
SEP	1977	9478.	3320.	5466.
OKT	1977	2887.	1059.	1533.
NOV	1977	767.	295.	375.
DES	1977	1543.	574.	800.
<hr/>				
JAN	1978	840.	320.	423.
FEB	1978	465.	168.	250.
MAR	1978	352.	122.	201.
APR	1978	16854.	10074.	4875.
MAI	1978	312681.	283707.	52872.
JUN	1978	10684.	5788.	3488.
JUL	1978	50275.	16789.	31494.
AGU	1978	172082.	55133.	115983.
SEP	1978	13566.	4717.	7918.
OKT	1978	3672.	1330.	1997.
NOV	1978	1564.	583.	808.
DES	1978	1421.	533.	726.
<hr/>				
JAN	1979	430.	153.	237.
FEB	1979	1896.	899.	747.
MAR	1979	542.	197.	290.
APR	1979	5211.	2755.	1766.
MAI	1979	23799.	16406.	5737.
JUN	1979	1197361.	1264908.	162043.
JUL	1979	25197.	8611.	15153.
AGU	1979	31484.	10680.	19187.
SEP	1979	4976.	1795.	2722.
OKT	1979	8304.	2891.	4845.
NOV	1979	1610.	603.	824.
DES	1979	2226.	824.	1163.
<hr/>				
JAN	1980	762.	316.	401.
FEB	1980	559.	208.	291.
MAR	1980	460.	163.	253.
APR	1980	3949.	1884.	1510.
MAI	1980	611549.	549850.	104352.
JUN	1980	8452.	4244.	3001.
JUL	1980	30780.	10497.	18640.
AGU	1980	87411.	28574.	56873.
SEP	1980	28492.	9523.	17855.

Tafila 2

OKT 1980	1567.	583.	808.
NOV 1980	9517.	3188.	5959.
DES 1980	4941.	1668.	3059.

REIKNADUR AURBURDUR VID BLANDA, GUDL. ST., S-SYNI
I TONNUM

ARID 1966	SAMT =	202625.	GROF =	77577.	FINT =	115276.
ARID 1967	SAMT =	461378.	GROF =	355484.	FINT =	124209.
ARID 1968	SAMT =	755374.	GROF =	551598.	FINT =	219612.
ARID 1969	SAMT =	535151.	GROF =	212045.	FINT =	320830.
ARID 1970	SAMT =	770173.	GROF =	306467.	FINT =	500559.
ARID 1971	SAMT =	865213.	GROF =	661985.	FINT =	264117.
ARID 1972	SAMT =	252601.	GROF =	123010.	FINT =	114788.
ARID 1973	SAMT =	454079.	GROF =	224069.	FINT =	220474.
ARID 1974	SAMT =	680664.	GROF =	496711.	FINT =	189977.
ARID 1975	SAMT =	671648.	GROF =	285277.	FINT =	<u>374806.</u>
ARID 1976	SAMT =	1912929.	GROF =	855121.	FINT =	1107449.
ARID 1977	SAMT =	394666.	GROF =	143013.	FINT =	247977.
ARID 1978	SAMT =	584456.	GROF =	379264.	FINT =	<u>221034.</u>
ARID 1979	SAMT =	1303037.	GROF =	1310722.	FINT =	219714.
ARID 1980	SAMT =	788469.	GROF =	610682.	FINT =	213005.

VETRARLYKLAR *Mt 708*

Y = 0.11102E-04*Q** 3.23636

Y = 0.13448E-05*Q** 3.59655

Y = 0.24198E-04*Q** 2.77528

SUMARLYKLAR

Y = 0.19881E-05*Q** 3.91195

Y = 0.11249E-05*Q** 3.78517

Y = 0.49222E-06*Q** 4.13489

BLÖNDUVIRKJUN

JARDGRUNNSKORT AF LÓNSTÆDI

Ingibjörg Kaldal og Skúli Vikingsson

ORKUSTOFNUN
RAFORKUDEILD

